CİNLER ALEMİ

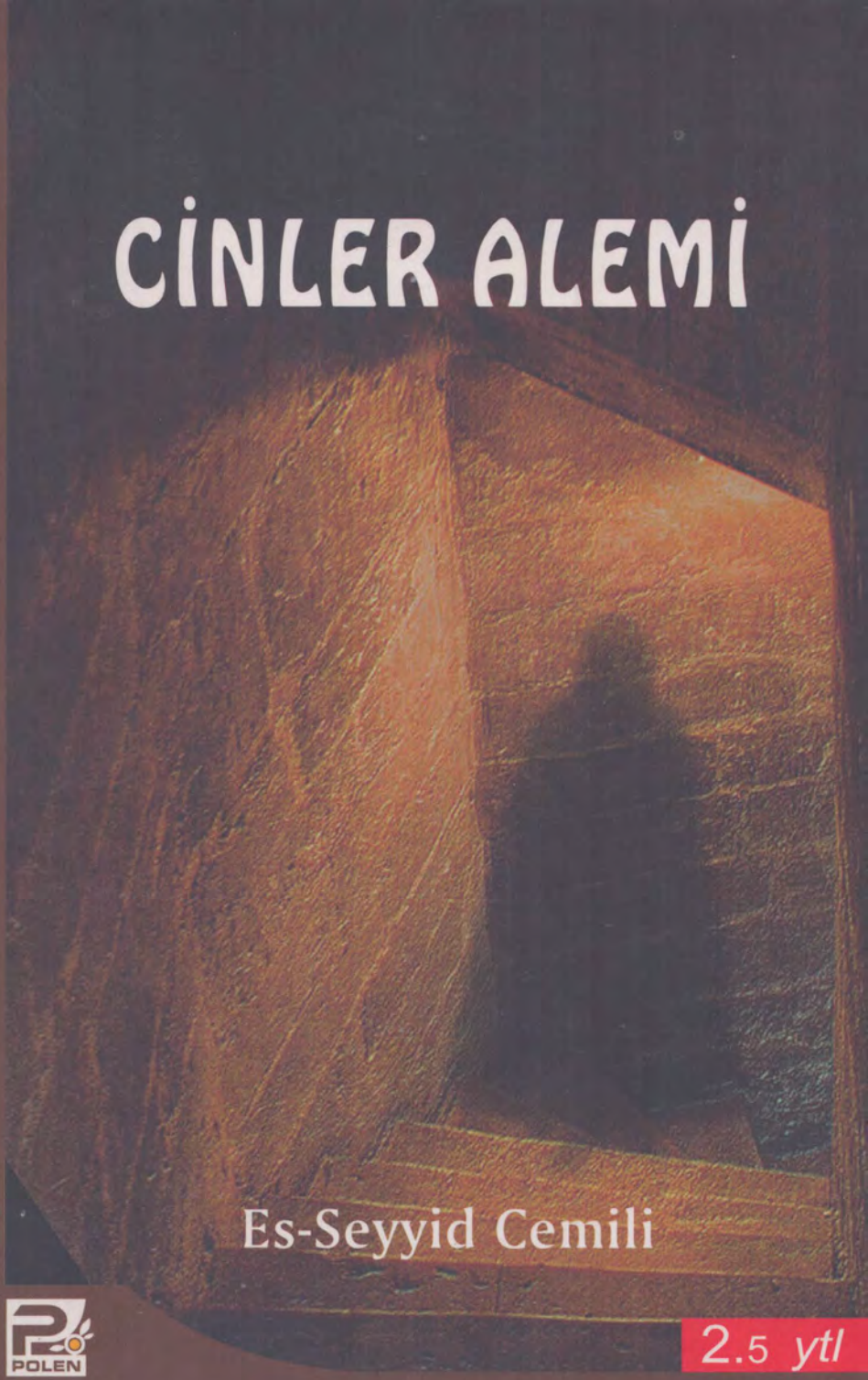

Es-Seyyid Cemili

POLEN

2.5 ytl

Çeviren
Mehdi Canpolat

Tashih
Polen Ajans

Sayfa Düzeni
Polen Ajans

Kapak Tasarımı
Polen Ajans

Baskı
Kilim Matbaacılık

KARINCA & POLEN YAYINLARI

Adres ve Telefon
Soğanağa Camii Sok. Büyük Tulumba Çıkmazı
No: 5/25 Beyazıt / İSTANBUL
Telefon: (0 212) 516 42 44 / 638 69 19

www.karincakitap.net
karincakitap@hotmail.com

Cinler Alemi

Es-Seyyid Cemili

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ 9
CİNLERİN GAYPTE OLDUĞUNA İNANMA SEM'İ DİR AKLİ DEĞİL ... 14
LUGAT VE LUGAT FIKHI AÇISINDAN CİN KELİMESİ 17
ŞEYTANLARIN BAŞLARI 18
CİNLERİN YARATILIŞI NE ZAMAN BAŞLAMIŞTIR? 20
CİNLERİ SAVUNMAK İÇİN DEĞİL 21
NİÇİN CİNLERİ GÖRMÜYORUZ? 22
KÖPEKLERİN VE EŞŞEKLERİN CİNLERİ GÖRMELERİ 23
CİNLERLE ŞEYTANLAR ARASINDAKİ FARK 24
ŞEYTANLARIN İNSAN SURETİNE GİRMELERİ 24
EVET, ŞEYTANLARDA ÖLÜR 27
ALLAH-U TEALA CİNLERİ SÜLEYMAN (A.S)'A NASIL MUSAHHAR KILMIŞTIR? 27
KADINLARIN HİLESİ VE ŞEYTANLARIN HİLESİ 29
ALLAH'IN İHLÂSLI KULLAI HARİÇ 29
ALLAH-U TEALA CİNLERİ NİÇİN YARATMIŞTIR? 32
ATEŞTEN YARATILMALARINA RAĞMEN CİNLER ATEŞTE NASIL AZAP GÖRECEKLERDİR? 33
CİNLER DE İSLAM İLE MUHATAPTIR 35
CİNLER DE FARKLI TÜRLERDEN OLUŞUR 38
ALLAH-U TEALANIN ŞEYTANLARI YARATMASINDAKİ HİKMET NEDİR? 39
ŞEYTANIN HEDEFLERİ VE SÜSLÜ GÖSTERMELERİ 41
KARİN 44
ŞEYTANIN YOLLARI VE GİRİŞ YERLERİ 46

CİNLERİN EVLENMELERİ VE ÜREMELERİ 50
PEYGAMBER EFENDİMİZ (S.A.V) GÖNDERİLMEDEN EVVEL CİNLERİN PEYGAMBERLERİ 51
CİNLERİN KUR'AN'I DİNLERMELERİ 52
CİNLERİN AMELLERİNE GÖRE MÜKAFATLANDIRILMASI 54
CİNLERİN İNSANLARLA EVLENMELERİ 56
CİNLERİN ŞERRİNİ UZAKLAŞTIRMAK 60
CİNLER SARA HASTALARININ BEDENİNE GİRERMİ? 65
RAMAZAN AYINDA CİNLERİN BAĞLANMASI 67
CİNLERE İBADET EDEN İNSANLAR 68
CİNLERİN PEYGAMBERİMİZİN BİSETNİ HABER VERMESİ 69
CİNLER BEDİR KISSASINI HABER VERMİŞTİR 70
CİNLERİN SAAD B. UBADE'NİN ÖLÜMÜNÜ HABER VERMESİ 71
MUTLAK GAYB VE SINIRLI GAYB 72
CİNLERİN ABDULLAH B. CUDAN'IN ÖLÜMÜNÜ HABER VERMESİ 73
SONUÇ 77
KİTABTA ESAS ALINAN KAYNAKLAR 79

İTHAF

İçimde mesken tutmanıza ve benliğime karışmanıza rağmen, benden uzaklarda olansizlere.. Ey iki melek...

Daima bana veren ve asla almayan ikinize.. Rahmet edenlerin en rahmetlisi, ikram edenlerin en cömerdinin maiyeti ve himayesi altında olmanız size yeter. Orada, Naim cennetlerinden daha güzeli ve daha değerlisi yoktur. İkinizin de varacağı yerin, işlemiş olduğunuz hayırlar ile olmasını umuyorum..

Torununuz olan küçük sevgilime de Allah'tan, göz nuru, kalp mutluluğu, temizlik ve paklık kaynağı olmasını istiyorum. Rabbim, onlar beni küçükken nasıl terbiye ettilerse sen de onları esirge.

ES-SEYYİD CEMİLİ

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

Halbuki onlar onun dininde ihlas sahipleri ve Hanifler (Allah'ı birleyenler) olarak Allah'a ibadet etmelerinden, namazı dosdoğru kılmalarından, zekatı vermelerinden başkası ile emrolunmadılar. Dosdoğru din, işte budur! (Beyyine:4)

ÖN SÖZ

Tüm övgüler Allah'a mahsustur. O'na hamd eder, ondan yardım ister, hidayet, mağfiret ve bağışlanma dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allah kimi doğru yola iletirse onu saptıracak yoktur. Kimi de doğru yoldan saptırırsa ona da hidayet edecek yoktur. Şehadet ederim ki Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur, O tektir ve hiçbir ortağı yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve elçisidir.

Besmele ve hamd'ten sonra:

İslam risaleti insanların ve cinlerin tümüne gelmiştir. Bundan dolayı, cinler de İslam daveti ile muhataptırlar. Bunu hiçbir Müslüman inkâr edemez. Hatta –kuşatıldığı gariplikler ve acayipliklerle- onların yaşamış oldukları geniş aleme itiraz edenin, karşısında duramayacağı belirleyici naslar, açık ve kesin deliller bulunmaktadır.

Bununla birlikte, bazı kimselerin – hatalı ve hakka uymayan tevillerle- meçhul olan bu alemin varlığına delalet eden delilleri, huccetleri ve beyyineleri dikkate almadan cinlerin vucudiyetini inkar etmeleri esef vericidir.

Bizler sahih burhanlar, kesin deliller ve tereddüte yer bırakmayan beyyinelerle, huccetleri beyan etme makamında,

bu iddia ve görüşlerin batıllığının kesinliğini, etkisinin sınırlı ve dar bir dairenin dışına çıkamayacağını ve hiçbir şekilde doğruluk payı olmadığını teyit ediyoruz.

Allahu teala yüce kitabında şöyle buyuruyor: "Çünkü o ve taraftarları, kendilerini göremeyeceğiniz yerden sizleri görmektedir." (Araf: 27)

"Taraftarları": ashabı, askerleri ve yardımcılarıdır.

Bu ayeti kerimenin manasından (cin)'lerin adı türemiştir. Cin: Gözlerden saklanmak, görüş alanından ve sınırlarından uzaklaşarak gizlenmek demektir.

Gözlerden saklandıkları ve göz ile idrak edilemedikleri için de cin diye adlandırıldıkları söylenmiştir.

İnsanın çamurdan, meleklerin nurdan yaratıldığı gibi cinlerde, ateşten dalgalanan alevden yaratılmıştır.

Allahu teala Hicr suresinde şöyle buyurmaktadır: "ve Cann'ı da daha önce 'nufuz eden yakıcı' ateşten yarattık." (Hicr:27)[1]

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Cinni de dumansız ateşten yarattı." (Rahman:15)[2] Ayette geçen "Maric" kelimesi; ateşin alevi anlamındadır ve karışıklık ve istikrarsızlık anlamında kullanılan "merece" kökünden gelir.

Ebu Ubeyd şöyle demiştir[3]: "maric'den": yani karışmış ateşten.

---

1 Müfessirler şöyle der: Buradaki Cann'dan cinlerin atası olan "İblis" kast edilmiştir. Çünkü cinler ondan türemiştir. O, cinlerin aslıdır.Tıpkı Adem'in insanların aslı olduğu gibi. (Cann'ı da daha önce yarattık) ayeti ise; önderleri iblis olan cinleri (şeytanları) yarattık anlamındadır.

2 Kurtubinin "el-Cami li-ahkamul kuran tefsirine müracaat et. (17/160)

3 Lisanul arab'a (3/189)ve Kurtubi tefsirine (17/161) bakın. Burada Hasan'ın rivayeti de bu şekilde gelmiştir.

İmam Nevevi (rha) şöyle der: "el-Maric: Ateşin siyahına karışmış demektir." Bu naslardan cinlerin yaratılışının insanların yaratılmasından önce olduğunu anlıyoruz.

Bazıları cinlerin insanlardan iki bin yıl kadar önce yaratıldığını iddia etse de bu kuvvetli delillerle desteklenmiş bir görüş değildir.

Selefin önde gelenlerinden birçoğu Cinlerin hakikatini inkâr edenlere şiddetle karşı çıkarak hatalarını ortaya koyup, delillendirmelerinin bozukluğunu beyan etmişlerdir. Sonuç olarak, delilleri çürümüş ve gözleri olanlara sabah aydınlığının ışıkları gözükmüştür.

Bunların en meşhur öncülerinden olan Dr. Maruf; cinlerden maksadın melekler olduğunu savunmuştur. Çünkü ona göre, melekler ve cinler tek bir âlemdir ve bunların aralarında hiçbir fark yoktur. Bu, apaçık bir yanıltmadan başka bir şey değildir. Onun buradaki fasit delili ise; meleklerin insanlardan saklanmaları ve gizlenmelerinin tam olarak aynısının cinlerde de bulunmasıdır.

Kelamcı ve felsefecilerin birçoğu şöyle der: Cinden murat; nefislerdeki eğilimler, kaygılar, endişeler, şerli kuruntular ve yine, insanın iradesine, seyrine ve menhecine hükmeden kötü melekelerdir. Bu, doğrularla uyuşmayan ve gerçeklik dairesinin dışına çıkan batıl bir söz ve iddiadan başka bir şey değildir.

Bu hayalciler, sağlam ilmi bir idrakte ve ilahi ilimlerde ayaklarının kökleşmemesi oranında karışıklığa düşmüşlerdir. Çünkü onlar, sarih lafızları, gereği olmadan tevile ve zahiri anlamından değiştirmeye kalkışmışlardır.

Bir lafzı zahirinden başka bir anlama çekme ancak, bu zahiri anlamın mümkün olamayacağı ve sonra tevil edilen bu

anlamın, -sorunsuz olarak-kesin olan şer'i usullerden biri ile de çatışmaması halinde mümkün olabilir.

Cann kelimesinin zahiri anlamının mümkün olmayacağı sözü, reddedilen ve kabul edilmeyen kuru bir iddiadır. Çünkü Allahu teala bir şeyi irade ettiği zaman onu engelleyebilecek hiçbir şey yoktur. Sonra, bir şeyi bilmemek onun var olmadığının delili olamaz.

Sonra cinleri inkâr etmek, hiçbir halde karşı çıkılması mümkün olmayan dinin temel asıllarına da terstir.

Fakat İslam daveti ve peygamberimiz Muhammed (a.s) 'in cinlere de gönderilmesi, var olan bu âlemin vucudiyetinin en hayırlı delilidir.

Cinlerin varlığı, tüm zanları, tahminleri, varsayımları ve inkârları geçersiz kılmaktadır. Çünkü bu varlıkların vucudiyeti ve hakikati, en kuvvetli deliller ve karineler ile desteklenmiştir.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Deki bana şu vahyolundu: Cinlerden bir topluluk beni dinlediler." (Cin:1) [4]

Bu sebeple şunu söylememizde garipsenecek bir durum yoktur: Cinlerin vucudiyetini bildiren rivayetler dinde bilinmesi zaruri olan mütevatir rivayetlerdir. Bu, yalnızca Nebi (a.s)'den gelen bir mütevatir değil belkide tüm peygamberlerden gelen bir mütevatirdir. Bu, yaygın, meşhur, aslen Müslüman olan ve sonradan islam'a girenler için bilinmesi zaruri olan mütevatirlerdendir. Bunu ancak delilleri tükenmiş, beyyineleri kesilmiş ve azmi kırılmış kimseler inkâr edebilir.

Bizler varlığının kesin olduğu bu gayp âleminin suretini açıklamayı isteyerek meseleyi ciddi bir ilmi araştırma ile soru

4 Ayette geçen (Nefer) kelimesi üç ila on kişi arasındaki gruba denir. Bu yorum Kurtubi de Halil ve Leys'e dayandırılmıştır. (7/19)

ve kısa ama doyurucu cevaplar şeklinde ele almayı amaçladık. Bu âlemden her türlü zan ve şüpheyi kaldırmak ve bu konu hakkında gelen, dinde bilinmesi zorunlu olan, sahih rivayetleri ve kesin nasları inkâra sürükleyen şüpheleri def edene dek bunu sürdürdük. Yüce Allah'dan, bu mütevazı çalışmamız ile aşırıların tahriflerini, yalancıların yaygaralarını ve doğruların ve hakkın dışında tevil eden tevilcilerin tevillerini bozmayı umuyorum.

Yüce ve büyük Allah'dan başka güç ve kuvvet sahibi yoktur.

Kahire. 1992 Mart ayının 24' üne denk gelen kutsal Ramazan ayının yirmisi. 1412.

ES- *SEYYİD CEMİLİ*

CİNLERİN GAYPTE OLDUĞUNA İNANMA SEM'İ DİR AKLİ DEĞİL

Mutezilenin birçoğu, Felsefecilerden büyük bir kitle, Kaderiyenin cumhuru ve tüm zındıklar, şeytanların ve cinlerin varlığını inkâr etmiştir. Ebu Bekir el-Bakilani ve Kaderiyenin çoğunluğu ise, cinlerin eskiden var olduğunu şimdi ise olmadıklarını kabul ediyorlar. Bu şüpheli meselede doğru ve hak olan son söz nedir?

Sözün özü: Ahad haberlere ve yüzeysel akla tutunmak yalnızca bir zorlamadır. Şöyle ki; bu, sahabe ve tabiin asrından bu yana tüm bölgelerin âlimleri tarafından reddedilmiş ve kabul görmeyen bir görüştür. Onların hepsi, cinlerin ve şeytanların varlığı hususunda görüş birliği içindedirler. İlk ve ikinci kaynak olan kitap ve sünnet, açık naslar ile bunu onaylamaktadır. Bunları hiçe sayanın itikadının bozukluğundan şüphe yoktur.

Hatta yüce kitap ve nebevi sünnet, cinlerden ve şeytanlardan Allah'a sığınmaya ısrarla teşvik etmektedirler. Peki, olmayan bir şeyden Allah'a nasıl sığınılabilir?

Açık nasların ifade ettiğinin gayrisini savunanlar ise; -dinde bilinmesi zorunlu olan kesin delillere karşı çıktıklarından dolayı- kuşkusuz onlar mazur olmayan zorlamacı tevilcilerdir.

İcmadan ve ittifaktan hoşlanmayan bu muhalifleri, dinin-

de az bir hassasiyeti olan bir kimse ne destekleyebilir nede muvafakat gösterebilir. Onlar, dinlerinde ve akidelerinde yerilmeye daha layıktırlar.

Tasdik ve teslim için aklın onayını şart koşan bir kimse; aşırı, ifratçı ve haddi aşandır. Çünkü hakkı haber veren Allahu teala veya sadık ve mesduk olan, beşerin pisliklerinden ve hevanın çirkinliklerinden münezzeh Resulü olduğu sürece, imanın dayanağı; gaybi tasdik etmek ve ona teslim olmaktır.

Meşhur ve mutevatir rivayetler karşısında tevakkuf eden(duran), onlarla amel etmeyen ve aklın muvafakatı oranında imani tasdikte bulunan kimseler; zorlama, aşırılık, ifrat ve bidatçilik bakımından insanların en aşırı gidenleridir.

Bizler imani olan tüm meseleleri akla uydurmaya çalıştığımızda imanın temel meselelerinin hatta dinde zaruri olarak bilinen meselelerin dörtte üçünü hiçe sayma durumunda oluruz ki, bu konumda da, akıbeti hiçte hoş olmayan tehlikeler beklemektedir.

Kuşkusuz akıl, hata, gaflet, unutma ve benzeri güvenilir olmayan arızi değişikliklere maruzdur. Öyleyse nasıl olurda sabit olan bir şeyi değişken ya da her vakit ve her an değişime müsait olan bir şeyle sınırlandırabiliriz?

Bizler bu mantığımızla, bir kimsenin karıncanın sesini duyabileceğini nasıl doğrulayabiliriz? Hangi akıl, karıncanın, efendimiz Süleyman (a.s)'ı ve ordusunu tanımasının doğru olacağını nasıl tasavvur eder? Sonra, Musa(a.s)'nın, asası ile vurup denizi ikiye ayırmasını hangi akıl doğrular?

Ve hangi akıl bütün insanların bir meydanda toplanacağını ve -bir anda Allahu teala'nın onları rızıklandırması gibi- bir anda herkesin hesaba çekileceğini tasdik eder?

Allah, kadı Abdulcabbar b. Ahmed b. Abdulcabbar el-

Hemedani'ye[5] rahmet etsin. Şöyle diyor: "Bil ki, cinlerin var olduğunu ispat eden delil sem'i'dir akli değil. Şöyle ki; aklın, gaip olan cisimleri ispat edebilme imkânı yoktur. Çünkü aralarında, fiil ile fail ilişkisi veya eşyaların yerleri ile olan ilişkileri gibi bir ilişki olmadan, bir şey başka bir şeye delalet etmez."

Bundan sonra devamla şöyle diyor: "Bunun zorunlu bir neticesi olarak, cinlerin nasıl ispat edileceği de bilinemez." Şeyhul İslam İbni teymiye[6] şöyle diyor: "Cinlerin var oldukları hususunda Müslümanların hiçbir taifesi ihtilaf etmemiştir. Kâfir toplulukların geneli de cinlerin varlığını kabul etmektedir. Yahudi ve Hiristiyanlardan oluşan ehli kitap ise, -Müslümanlar arasında cinleri inkar eden -Cehmiyye ve Mutezile gibi- bazı grupların olması gibi, onların aralarında da inkar edenler bulunsa da- onlar da Müslümanlar gibi cinlerin varlığını kabul etmektedir. Ve bu, kitap ehli taifelerinin ve imamlarının genel görüşüdür. Çünkü cinlerin var olduğu hususunda peygamberlerin haberlerinin tevatür derecesi, dinde bilinmesi zaruri olan meseleler derecesine ulaşmıştır. Onların canlı ve akıllı oldukları, iradeleri ile hareket ettikleri, emrolundukları ve nehyolundukları, nitelik ya da insana veya başka bir şeye dayanan arazlar da olmadıkları, dinde bilinmesi zaruri olan meselelerdendir."[7]

Tüm bu sebep ve yaklaşımlardan dolayı biz diyoruz ki: Cinler varlığı sabit olan bir âlemdir. Onlar da tıpkı insanlar gibi

5 İmam kadı Abdulcabbar b. Ahmed b. Abdulcabbar el-Hemedani kadıl kudat. H.415 senesinde vefat etmiştir. Asrının ileri gelen mutezile şeyhlerinden ve usulcu biri idi. Rey'de vefat etmiştir. "şerhi usulu hamse" muteşabihul kuran" ve "el-muğni fi ebvabi tevhid vel adl" gibi kitaplann yazarıdır. (Lisanul arab)

6 El-imam el-Allame el-Fehhame şeyhul İslam Takiyyuddin ebul Abbas Ahmed b. Abdulhalim ibni Teymiyye el-Harrani ed-dimişki. H.728 senesinde vefat etmiştir.

7 Mecmuul fetava: 19/10

mükelleftirler. Emrolunurlar ve nehy olunurlar. Onların vucudiyeti dinde bilinmesi zaruri olan güvenilir haberlerle sabittir. Hiçbir şekilde onları inkâra mahal yoktur. Çünkü bu, bir tür dine ekleme yapma ve ondan çıkmadır.

LUGAT VE LUGAT FIKHI AÇISINDAN CİN KELİMESİ

Bazıları cinlerin, yalnızca mikroskop ile görülebilen, bakteri ve mikroplar gibi görünmeden yavaşça hareket eden esnek yaratıkların adı olduğunu söylemişlerdir. Bunun doğruluk payı varmıdır, varsa ne derece doğrudur?

"Cemheretul luğa"nın yazarı ibni Dureyd şöyle der: "Cin insandan farklıdır. "cennehul leylu" ve "cenne aleyhi" gecenin örtmesi anlamında kullanılır. Senden saklanan her şeye de "cenne anke": (senden saklandı.) kelimesi kullanılır. Cahiliye ehli, melekleri, gözlerden saklı olduklarından dolayı cin olarak adlandırıyorlardı. "Ha" ile noktasız olarak "Hin" kelimesinin cinlerden bir tür olduğu söylenmiştir." [8]

Feyruz abadi şöyle der: "ecinnetun ve ecninun: saklanan her şey. Cenne firrahmi: rahimde gizlendi. "Ecennethul hamil": hamile cenini gizledi anlamında kullanılır."[9]

İbni Manzur şöyle der: "Hadiste geçen "Cenne aleyhil leylu": gece onu örttü anlamındadır. Cinlerde gözlerden gizlendikleri ve saklandıkları için bu adı almışlardır. Cenin için de, annesinin karnında gizlendiğinden dolayı bu kelime

8 Sahah'ın sahibi Şeyh Cevheri, Cann'ın cinlerin babası olduğunu çoğulunun ise cinan olarak geldiğini söylemiştir. Hait ve hitan gibi.

9 Kamusul muhit (4;212)

kullanılmıştır."[10]

Allahu tealanın "onlardan önce kendilerine ne bir insan, nede bir cin dokunmamıştır." (Rahman:56) ayetine gelince; bu ayet, insanlar ile cinler arasında bir bağ olduğunu tekit etmektedir. Ebu Ubeyde şöyle der: "lem yetmishunne: "onlara dokunmamıştır. Anlamındadır."[11]

ŞEYTANLARIN BAŞLARI

Allahu teala'nın yüce kitabındaki "Onun meyvesi şeytanların başları gibidir" ayetinin anlamı nedir?

Ayeti kerimede düşünülmesi gereken veya ayetin icaz ve etkileyici yönü; kullanımda alışılmış bir şekil üzere gelmemesi hatta bilinen arap belağatının diziliş örneklerinden tamamen farklı olarak gelmesidir. Araplar, eğer bir şey bilinmiyor ya da insanlar arasında meşhur değilse, bunu zihinlere daha fazla yaklaştırabilmek için bilinen bir şeye benzetiyorlardı ki, benzerlerinden yada yakın olanlarından ayırt edilebilsin veya en azından onu zihne biraz daha yakınlaştırsın.

Fakat bu ayeti kerimede Allahu teala zakkum ağacının suretini zihinlere yaklaştırmayı irade etmiştir ki, bu ağaç onlar için meçhuldü. Öyleyse, bunun zihinlere yaklaştırılması için, benzetilenin, bilinen, görülen ve tanınan bir şey olması umulurdu. Ama olan, beklenmeyen ve bunun zıttı bir şeydir. Şöyle ki; bu ağacın meyveleri, bilinmeyen bir meçhule yani görünmeyen ve müşahede edilemeyen şeytanların başlarına benzetilmiştir. Çünkü şeytanlar gözle görülmeyen mahlûklardır. Bundan dolayı; benzeyen de, kendisine benzetilende bilinen

10 Lisanul arab (13/92)

11 Taberi ve Kurtubi tefsirlerine müracaat edilebilir.

bir şey değildir. Öyleyse bir şeyin daha iyi anlaşılabilmesi için, görülmeyen bir şeye benzetilerek istenilen amaç nasıl gerçekleşebilir.

Ama imam Kurtubi (rhm) meşhur tefsirinde, bu ayetin beyanında nefis bir açıklamada bulunarak şöyle demiştir: "(Tal'uha) O ağacın meyvesi demektir. Ortaya çıktığından dolayı bu adı almıştır. (Şeytanların başları gibidir) Yani ayanları ile şeytanlar gibidir. Bu ağacın meyvesi çirkinliğinden dolayı şeytanların başlarına benzetilmiştir. Şeytanların başları ise her ne kadar görülmeseler de nefislerde tasavvur edilmektedir. Bundan dolayı, çirkin olan her surete: "şeytan sureti gibi" Güzel olan her surete de "melek sureti gibi denilir."[12]

Bu ve buna yakın bir açıklamada bulunan imam Taberi de şöyle demiştir: " O ağacın meyvelerinin şeytanların başlarına benzetilmesine gelince, bunu açıklayıcı olan bir takım görüşler bulunmaktadır ki her birinin anlaşılabilir bir yönü vardır. Birincisi: Ayet ile muhatap olanların kullanma şekli üzere şeytanların başlarına benzetilmiştir. Şöyle ki; insanların aralarında, mübalağalı kullanım şekillerinden biride; bir şeyi çok kötülemek istediklerinde ona "tıpkı şeytan gibi" demeleridir. İkincisi: Araplar da, şeytan diye adlandırılan bir yılanın başına benzetilmesidir ki bu yılanın yüzü ve görüntüsü çok çirkindir. Üçüncüsü:(Ru'usu şeyatin) "şeytanın başları" diye bilinen bir bitkiye benzetilmiştir. Bu bitkinin başının çirkin olduğu zikredilmiştir. Onlar o bitkiden yiyecekler ve karınları onunla doldurulacaktır.[13]

***

12 El-cami li ahkamul kur'an: 15/86

13 imam Taberi (Camiul beyan fi tefsirul kuran: 23/41)

CİNLERİN YARATILIŞI NE ZAMAN BAŞLAMIŞTIR?

Tam olarak, Allahu teala'nın cinleri ne zaman yarattığı biliniyor mu? İnsanlar mı yoksa cinler mi daha önce yaratılmıştır ve bunun delilleri nelerdir?

Denildi ki: Allahu teala cinleri Âdem'in yaratılmasından iki bin yıl önce yaratmıştır. Yine, meleklerin gökyüzünde yaşadıkları gibi cinlerinde yeryüzünde yaşadıkları da söylenmiştir.

Bazı âlimler insanlardan evvel cinlerin yeryüzünde iki bin yıl yaşadıklarını söylerken bazıları da kırk sene demişlerdir. Ve başka başka görüşlerde söylenmiştir. Bu işin hakikatini en iyi Allahu teala bilir.

Allahu teala meleklere "Muhakkak ben, yeryüzünde bir halife var edeceğim" deyince melekler: "orada fesat çıkaracak birini mi var edeceksin?" dediler.[14]

Kurtubi rahimehullah bu ayetin tefsirinde şöyle der:"Kuşkusuz melekler cinlerin fesat çıkarmalarını ve kan akıtmalarını görmüşlerdi ve biliyorlardı. Şöyle ki; Âdem'in yaratılışından önce yeryüzünde cinler vardı ve orada fesat çıkarıp kan akıttılar. Allahu teala da onlara meleklerden orduları ile İblisi gönderdi ve oda onları öldürüp denizlere ve dağların başlarına sürgün etti."[15]

14 (Bakara:30) ibni Abbas radiyallahu anhu bu ayetin tefsirinde şunları söylemiştir: "Onlar gaybı bilmemişlerdir. Fakat Adem oğlunun amellerini cinlerin amellerine kıyas ederek şöyle demişlerdir: "orada fesat çıkaracak birini mi var edeceksin?" yani cinlerin fesat çıkardıkları gibi fesat çıkaran, cinlerin kan akıttıkları gibi kan akıtan birini." Çünkü onlar Yusuf adında bir peygamberlerini öldürmüşlerdi."

15 El-Cami li ahkamul kur'an: (1/274)

CİNLERİ SAVUNMAK İÇİN DEĞİL

Topraktan yaratılması hususunda İblis'in sözüne nasıl itibar edilir? (beni ateşten yarattın onu ise topraktan) Onun, yalan söyleme, saçmalama ve burada hakkı gizleme ihtimali niçin göz önünde bulundurulmamıştır? Kuşkusuz onun sözü, yalan ve doğru ihtimali bulunan bir haberdir..

Bunun delalet yeri, bizzat Allahu teala'nın sözü olması ve Kuranı kerimin onun bu sözüne sûkût etmesidir. Onun bu sözünü geçersiz kılacak bir şekilde reddetmemesi doğru olduğunu ikrar anlamındadır. Kuranın siyakı esnasında yalancıyı yalanlamak zorunlu olan bir şey olduğu gibi hatta yalancıyı yalanlamayı terk etmek Kuranda hiçbir şekilde olmayan bir durumdur.

Bundan dolayı birçok âlim, cinlerin birçok şeye güç yetirebileceğine ve doğru söyleyeceğine, Süleyman (a.s)'a söyledikleri söz ile delil getirmişlerdir."Sen daha makamından kalkmadan önce, ben onu sana getirebilirim, ben gerçekten buna karşı kesin olarak güvenilir bir güce sahibim" (Neml:39)

Eğer cin Belkıs'ın tahtını getirmeden önce,sadece onu getirebileceğine güç yetirebildiğini söyleseydi bu bunun delili olmazdı. Ama Süleyman (a.s)'ın onu yalanlamaktan ve inkâr etmekten sûkût etmesi bir hüccettir. Çünkü onu getirmeye kadir olmasaydı Süleyman (a.s) ona inkarı terk edecek değildi.[16]

Bunun delili; kuranın, bazı insanların söylediklerini takrir

16 Bu kıssanın tafsilatı ve bu konu etrafındaki görüş ve ihtilaflar için Kurtubi tefsirine ve Bahrul muhit'e müracaat edilebilir. Ayette geçen 'makam' kelimesi meclis anlamındadır. Duhan suresinin 51. ayetinde "muttakiler ise muhakkak emin bir makamdadır" yani meclistedir geçmektedir.

etmesi ve onların bu iddialarını reddetmesidir. "o zalimlerin gizli konuşmalarında: "siz büyülenmiş bir adamdan başkasına uymuyorsunuz" dediklerini çok iyi biliyoruz. Senin için nasıl misaller verip dalalete düştüklerine bir bak. Artık onlar bir daha yol bulamayacaklardır." (İsra:48)

Allahu teala'nın "Dalalete düştüklerine bir bak" sözünde, boş iddiada bulunanların iddialarını, saçmalayanların saçmalamasını reddetme, boşa çıkarma ve çürütme vardır.

NİÇİN CİNLERİ GÖRMÜYORUZ

Niçin cinleri görmüyoruz? Nasıl oluyor da bazı rivayetlerde Resulullah'ın (s.a.v), -kardeşi Süleyman'ın duasını hatırlamasaydı- cini, Medine çocuklarına göstermek için mescidin direğine bağlamaya yeltendiği nakledilmektedir?

Evet, bizler cinleri temel olarak iki sebepten ötürü göremiyoruz: Onların cisimlerinin ince ve latif olmaları ve bizim gözlerimizin zafiyeti. Eğer Allahu teala onları görmemizi dileseydi görüş kapasitemizi artırır yada onların cisimlerini daha katı yapardı. Allahu teala bir şeyi irade ettiği zaman onu engelleyebilecek hiçbir şey yoktur. Sonra Resulullah'da (s.a.v), nübüvvet ve mucize gereği diğer insanlarda bulunmayan güçler vardı. O bir beşerdi fakat görme gücü ve basiretinin derinliği yönünden sıradan bir beşer gibi değildi.

Sahihayn'de şöyle rivayet olunmaktadır: "Sabah olunca görmeleri için onu mescidin direklerinden bir direğe bağlamayı istedim." Başka bir rivayette: "Medine çocuklarının görmesi için onu mescidin direklerinden bir direğe bağlamayı istedim."[17]

17 Buhari. Müslim. Müsned imam Ahmed.

Bu hadis, cinlerin insanlarda benzeri bulunmayan şeffaflık ve nufuz özelliğine sahip olduklarını tekit etmektedir. Kuşkusuz ins ve cinlerden her birinin kendilerine has geçerli olan kanunları vardır.

Asıl olan insanların cinleri görmemeleridir. Fakat cin, fiziki olarak insan ya da bir hayvan suretine girdiği zaman, dönüştüğü bu surete mahkûm olmuş olur ve ona tahakküm etmek mümkün hale gelir. Çünkü bu hale girince, girmiş olduğu bu halin kanunlarına boyun eğme zorunda kalır ve ondan kurtulmak ya da kaçmak onun için imkânsız ve kudretinin dışında bir hal alır.

Zira Nebi (a.s), şeytan'ın salyasının soğukluğunu elinde hissetmiştir.[18]

KÖPEKLERİN VE EŞŞEKLERİN CİNLERİ GÖRMELERİ

İnsan ve hayvanlardan olan bazı mahlûkatlar cinleri görebilir mi? Bundaki hikmet nedir?

Köpekler ve eşekler gibi, bazı canlılar cinleri görebilirler. Sünen Ebu Davut sahih bir senetle merfu olarak Cabir (ra) dan, yine imam Ahmed müsnedinde, Resulullah sallallahu aleyhi vesellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etmişlerdir: "Geceleri köpeklerin havlamalarını ve eşeklerin anırmalarını duyduğunuzda şeytandan Allah'a sığının. Zira onlar sizin göremediklerinizi görürler"

Araştırmacı âlimlerin birçoğu bazı canlıların cinleri görebi-

18 Peygamberimizin şu sözünden ötürü: Hatta dilinin soğukluğunu elimde" başka bir rivayette ise "Hatta salyasının soğukluğunu " geçmektedir.

leceği sonucuna varmışlardır. Ve bunu ispatlayıcı birçok deliller getirmişlerdir.[19]

CİNLERLE ŞEYTANLAR ARASINDAKİ FARK

Cinlerle şeytanlar arasındaki fark nedir?

Arap lugatında şeytan; azgın, haddi aşan, fasık ve sapan demektir. İblis'e, -sınırlarını ve haddini aştığından dolayı 'Tağut' kelimesinin kullanılması gibi- fasıklığından, Rabbinin emrine itaatten çıktığından ve isyan ile doğru yoldan ayrıldığından dolayı bu adı almıştır.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "İman edenler Allah yolunda savaşırlar, kâfir olanlar ise tağut yolunda savaşırlar; öyleyse şeytanın dostlarıyla savaşın. Hiç şüphesiz şeytanın hileli düzeni çok zayıftır."(Nisa:76)

Dahhak şöyle der: "Nebi aleyhisselam'a karşı Yahudiler münafıkları kışkırtmıştır. Münafıklarda tağut Kaab b. Eşref'i kışkırtmışlardır. Cevheri şöyle der: "Tağut: Kahin, şeytan ve sapıklıkta lider olan herkestir." Tağut kelimesinin habeşce de kâhin anlamına geldiği de söylenmiştir.[20]

ŞEYTANLARIN İNSAN SURETİNE GİRMELERİ

Cinlerin insanların önünde beşer suretine girmeleri, sahih bir rivayetle gelmişmidir? Bunun açıklamasını yapabilirmisi-

19 Arıların morötesi ışıkları ve yine bulutlu havalarda güneşi görebildikleri tespit edilmiştir. Benzeri olarak, baykuşlar, karanlık gecede fareyi görüp üzerine saldırabilmektedir.

20 Kurtubi: 3/282 itkan: 1/139

niz?

Evet, bu konuda Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'den gelen sahih ve güvenilir rivayetler vardır. Hatta bedir'e çıkmayı istediklerinde şeytanın Suraka b. Malik b. Caşem suretinde Kureyş'e gelmesini bizzat Kuranı kerim zikretmiştir. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Hani şeytan onlara yaptıklarını süslemiş ve şöyle demişti: "Bugün insanlardan sizi yenebilecek yoktur. Bende muhakkak sizin yardımcınızım. "İki ordu birbirini görünce iki topuğu üstüne gerisin geri kaçarak: 'Benim sizinle hiçbir ilişkim yok. Gerçekten ben sizin göremeyeceğinizi görüyorum. Ben muhakkak Allah'dan korkarım. Çünkü Allah cezası çok şiddetli olandır" demişti. (Enfal:48)

Yine Kureyşliler Resulullah'ın, hapsedilmesi, sürgüne gönderilmesi ya da öldürülmesi hususunda Darun nedve'de istişare için bir araya geldiklerinde, şeytan Kureyş'ten olan Necidli yaşlı bir adam kılığına girmiştir. Allahu teala bunu Enfal suresinin 30. ayetinde zikretmiştir: "Hani o kâfirler seni tutup bağlamak yahut öldürmek yahut seni (Mekke'den) çıkarmak için sana tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı kurarlarken Allah da bunun karşılığında kendilerine tuzak kuruyordu. Allah, tuzak kuranlara karşılık verenlerin en hayırlısıdır."[21]

İmam Taberi tefsirinde şöyle der: "Hatırla ey Muhammed. Hani kavminden olan müşrikler sana tuzak kuruyorlardı..." Allahu teala'nın 'Yusbituke' sözü; seni hapise atarak engelliyeceklerdi anlamındadır. "El-meridul musbit": Hareket edemeyen hasta anlamındadır. Taberi'nin zikrettiğine göre: Kureyş'in ileri gelenlerinden bir grup nefer, Darun nedve de bir araya geldikleri bir sırada, şeytan heybetli bir yaşlı adam suretinde onların karşısına çıkmıştır. Onu gören Kureyşliler: "Sende kimsin?" Dediler. Şeytan: " Arap şeyhlerinden bir şeyh. Top-

21 Camiul beyan: 9/148

landığınızı duydum ve bende sizinle beraber olmak istedim ki, benim görüş ve nasihatlerimden mahrum olmayasınız. Kureyşliler: "Evet girebilirsin" dediler. Şeytan: " -peygamberimizi kast ederek- şu adamın durumunu iyi değerlendirin" dedi. Mecliste bulunanlardan bazıları: "Onu hapsedip sıkıca bağlayın. Sonra ölene kadar onu bu hal üzere bırakın."dedi.

Allah düşmanı bağırarak şöyle dedi: "Vallahi bu uygun bir görüş değildir. Bu durumda ashabı ayaklanıp onu sizin elinizden kurtarıp size karşı koruma altına alana kadar durmayacaklardır."dedi. Bazıları: "Onu aranızdan çıkarın. Ancak o zaman rahatlarsınız.

Kuşkusuz buradan çıktığı zaman, onun ne yaptığı ve nereye gittiği size bir zarar vermeyecektir." Yaşlı adam: "Vallahi buda sizin için uygun bir görüş değildir. Onun sözlerinin tatlılığını, dilinin akıcılığını ve kelimeleri ile kalpleri nasıl bağladığını görmediniz mi? Vallahi eğer böyle yapacak olursanız bütün Araplar size karşı bir araya gelir ve sizi beldelerinizden çıkarana ve ileri gelenlerinizi öldürene kadar durmazlar. Kureyşliler: "Doğru söylüyor başka bir fikir bulmalıyız" dediler.

Ebu cehil şöyle dedi: "Vallahi size öyle bir fikir göstereceğim ki ondan başkasını da sizin için uygun görmüyorum." Orada bulunanlar:"Nedir o" dediler. Ebu cehil: " Her kabileden güçlü kuvvetli bir genç alacağız. Ve bunların her birine keskin birer kılıç vereceğiz. Sonra bir adamın vurması gibi hep birlikte ona vuracaklar ve kanının diyeti tüm kabilelere dağılacak. Haşim oğullarının tüm Kureyşle savaşacağını zannetmiyorum. Diyeti kabul edeceklerdir. Böylece bizde ondan kurtulmuş olacağız ve bize eziyet vermesi sona erecek." Bunun üzerine Allah düşmanı iblis bağırarak: "Vallahi işte görüş budur. Bundan başkasını da düşünemiyorum."dedi. Kureyşliler bu fikir üzere dağıldılar. Cebrail (a.s) Nebi (a.s)'a gelerek

olanları haber verip bu gece yatağında yatmamasını emretti. Ve hicret için ona izin verdi. Medine'ye döndükten sonra, ona verdiği nimetleri zikrederek Allahu teala ona şu ayetleri indirdi: "Hani o kâfirler seni tutup bağlamak yahut öldürmek yahut seni Mekke'den çıkarmak için sana tuzak kuruyorlardı."[22]

EVET, ŞEYTANLARDA ÖLÜR

Şeytanlar ölür mü? Kitap ve sünnette onların ömürleri hakkında açıklayıcı bir nass var mıdır?

Evet, Allahu teala'nın şu ayetinden ötürü şeytanların öleceğini söyleyebiliriz: "Onun üzerindeki her canlı fanidir. Celal ve ikram sahibi Rabbinin vechi ise kalıcıdır. O halde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz?" (Rahman:26-28)

Bu Allahu tealanın şu sözü gibidir: "O'nun zatından başka her şey helak olacaktır." (Kasas:88)

İmam Kurtubi şöyle der: "Tüm mahlûkatın yok oluşundaki nimet; ölüm yönünden hepsinin eşit olmalarıdır. Ölümle beraber tüm ayaklar eşit olacaktır."[23]

ALLAHU TEALA CİNLERİ SÜLEYMAN (A.S)'A NASIL MUSAHHAR KILMIŞTIR?

Allahu teala cinleri Süleyman (a.s)'a musahhar kılmıştır. Ve ölümünden sonra bazı dedikodular üzerine onu savunmuştur. Bundan dolayı iddia ettikleri gibi onları musahhar

22 Taberi tefsiri:13/495
23 El-camiu li ahkamul kuran: 17/160

kılmada sihir kullanmamıştır. Bunun detaylı bir açıklamasını yapabilirmisiniz?

Evet, Allahu teala cinleri Süleyman (a.s)'a musahhar kılmıştır. Ve onları musahhar kılmasında sihri kullanmamıştır. Kuranı kerim bunu Allahu tealanın şu sözleri ile onaylamaktadır:

"Şeytanların Süleymanın mülkü aleyhine uydurdukları şeylere uydular. Halbuki, Süleyman (sihir yaparak) kafir olmadı. Fakat o şeytanlar kâfir oldular. İnsanlara büyüyü öğretiyorlardı." (Bakara:102) Ayette geçen "okudukları" kelimesi uydurdukları anlamındadır. Allahu teala Süleyman'a, nimetinin tamamı olarak, -daha önce babasında olduğu gibi- peygamberlikle beraber krallığı vermiştir.

Süleyman (a.s), bu nimetlerin birer fitne vesilesi olabileceğini çok iyi bildiğinden, Allah'ın rızasını kazanmaya, onun itaatinde koşturmaya, niyetini onun için halis tutmaya ve bu yoldaki peygamberleri örnek almaya oldukça hırslıydı. Allahu teala Süleyman (a.s)'ın lisanı ile şöyle buyuruyor: "Bu Rabbimin lûtfûndandır. Acaba şükür mü ederim yoksa nankörlük mü ederim diye beni sınaması içindir."(Neml:40)

Melekler, Süleyman (a.s)'a çalışmaları için cinleri ateşten kılıçlarla yönlendiriyorlardı. Cinleri uysallaştırmada ve boyun eğdirmede sihri kullanmadığından bu böyledir.

Cinler, zekâ, kuvvet, dayanıklılık ve metanet gerektiren meşakkatli ve yıpratıcı işler gerçekleştirebiliyorlardı. "Cinden bir kesimde Rabbinin emri ile eli altında iş görürlerdi. Onlardan kim verdiğimiz emirden saparsa, biz ona alevli ateş azabından tattırırdık. Onlar, kendisine köşklerden, heykellerden, büyük havuzları andıran çanaklardan ve yerlerinde sabit dağ gibi kazanlardan istediğini yaparlardı."(Sebe:13)

KADINLARIN HİLESİ VE ŞEYTANLARIN HİLESİ

Allahu teala Yusuf suresinde kadınlardan bahsederken şöyle demiştir: "Şüphesiz ki bu siz (kadınlar)'ın hilelerinizdendir. Doğrusu siz kadınların hilesi büyüktür."(Yusuf:28) Şeytandan bahsederken de "Şüphesiz şeytanın hilesi zayıftır." (Nisa:76)[24] demiştir. Bu nasıl oluyor?

Evet, şeytan güçlüler karşısında zayıf, zayıflar karşısında kuvvetlidir. Sonra kadınların hilesi, dehası ve tuzakları şeytanın hilesi, dehası ve tuzağından daha güçlüdür. Çünkü kuvvetli bir adam şeytanı hezimete uğratsa da kadınların hile ve tuzakları karşısında eli kolu bağlı ve çaresiz olmaktan müstağni olamaz.

ALLAH'IN İHLÂSLI KULLARI HARİÇ

Şeytanın insanları küfre zorlamaya ve sıratı mustakim'den çıkarmaya kudreti var mıdır?

Kuşkusuz Allah'ın ihlâslı, samimi ve takvalı kulları, şeytanın yönetimi, egemenliği ve kontrolüne karşı sağlam bir kale içindedirler. Bunun sebebi; yakini imanın, şeytanın saptırmalarına karşı en hayırlı koruyucu ve engelleyici olmasıdır. O, ancak onun hilelerine ve şirkine mukavemet edemeyen zayıf imanlılara musallat olabilir. Ve onları kontrolü altına alması ve esir haline getirmesi ne çabuktur.

---

24 Şeytanın çabalaması haddi zatında zayıftır. Allahu tealanın kudretine kıyas edildiği zaman nasıl olabilir? Zamahşeri Keşşaf tefsirinde şöyle der: "Allahu tealanın kafirlere hilesi yanında şeytanın müminlere karşı hilesi ne zayıf ve ne kadar basittir."

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Benim gerçek kullarım üzerinde senin hâkimiyetin yoktur. Vekil olarak Rabbin yeter."(İsra:65) Yani: ey lanetli şeytan yüce Rabbin, senin hile ve tuzaklarına karşı koruyucu ve muhafaza edici olarak yeter. Çünkü onlar Allah'ın koruması, riayeti ve gözetimi altındadır.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Hâlbuki onun onlar üzerinde bir hâkimiyeti yoktu. Ancak biz, ahirete iman eden kimse ile ondan yana şüphede olanları ayırt etmek için böyle yaptık."(Sebe:21) Bu ayetten de iyice biliyoruz ki; iblis-Allah onu rezil etsin- onları küfre zorlamamıştır. Onun yaptığı, yalnızca onları kötülüğe davet etmek ve onu güzel göstermekle sınırlı idi.[25]

İblis, insanoğlunun nefsine giden yolu çok iyi biliyordu. O, onların alışkanlıklarını sınayıp, kaynaklarını araştırdıktan sonra, tam olarak kimin içine sızabilip saptırabileceğini ve onunla iç içe geçip kontrolü altına alabileceğini ve kimin de ona şiddetle karşı koyup onu reddeceğini çok iyi öğrenmişti.

"Rabbim dedi, beni azdırdığından dolayı yemin ederim ki, ben de yeryüzünde onlara (sana isyanı) süslü göstereceğim, onları toptan azdıracağım. Ancak onlardan ihlasa erdirilmiş kulların müstesna."(Hicr:39-40) O, velayetine ve arkadaşlığına seçeceği insan türünü açık ve net bir biçimde beyan etmektedir. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Muhakkak benim (has) kullarım üzerinde senin hiçbir tasallutun olmaz. Azgınlardan sana uyanlar müstesna.(Hicr:42)

Bu sebeple, şeytan kıyamet günü bunu ilan edecek ve dostlarından helak olanlara ve kendilerine karşı cinayet işle-

25 Kurtubi de tefsirinde bu görüşü savunmuştur.(14/292) Hasan Basri şöyle der: " Vallahi onlara ne vurmuştur nede onları bir şeye zorlamıştır. Yaptığı tek şey; gurur ve süslü emellere davet olmuştur. Onlarda ona icabet ettiler." Bu konuda ibni kesirin muhtasarına müracaat edilebilir.(3/128)

yenlere; dünyada iken hiç kimseyi küfre zorlamadığını söyleyerek şöyle diyecektir: "Doğrusu Allah'ın size verdiği söz gerçekti. Bende size vaadde bulunmuştum, ama size verdiğim sözde durmadım. Zaten benim, sizin üzerinizde hiçbir nüfuzum da yoktu. Yalnız ben çağırdım sizde çağrımı kabul ettiniz. O halde beni kınamayınız, bilakis kendinizi kınayınız. Artık ne ben sizi kurtarabilirim, nede siz beni kurtarabilirsiniz." (İbrahim:22) Müfessirler derki: Bu konuşma, cennet ehli cennette, ateş ehli ateşte yerini aldıktan sonra gerçekleşecektir. Ateş ehli iblisi kınamaya ve yermeye başlarlar. Bunun üzerine iblis bir konuşmacı olarak kalkar ve Allahu tealanın haber verdiği şekilde bu sözlerini söyler.[26]

Bu sebeple özet olarak; şeytanın tasallutunun kâfirler üzerine olacağını, onlardan hiç ayrılmayacağını ve yalnızca onları, şirke ve küfre sevk edebileceği sonucuna varıyoruz. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Bilmez misin ki biz şeytanları kâfirler üzerine salarız da onları alabildiğine (isyana) teşvik ederler."(Meryem:83) Ayette geçen "teuzzuhum" kelimesi: onları kışkırtır, teşvik eder ve sevk eder anlamındadır. Tüm bunlar, saptırma ve kötü amelleri süslü göstermelerle olabilir.[27]

Sonra, şeytanın –Allah onu rezil etsin- fitneye düşürmek, doğru yoldan saptırmak ve apaçık hedeften saptırmak için mümin bir kimseye musallat olması da mümkün olan şeylerdendir. Bunun en iyi delili; Salih, takvalı ve olgun bir kişi olan Belam b. Baura'nın kıssasıdır. Şeytan, yaklaşması ve kuşatması neticesinde ona musallat olmuştur. "Sen onlara

26 İmam Hasan radiyallahu anhu şöyle der: "Kıyamet günü iblis, cehennemin önünde, tüm mahlukatın duyacağı bir minbere konuşmacı olarak çıkar." El-Camiu li ahkamul kuran:9/356

27 İmam Fahrur razi şöyle der: "Onları masiyet işlemeye teşvik ediyor. Vesvese ve güzel göstermelerle onları teşvik ediyor ve kışkırtıyor." (Tefsirul kebir: 12/252)

ayetlerimizi verdiğimiz halde onlardan sıyrılıp çıkmış, derken şeytanın kendisine uydurduğu ve sonunda azgınlardan olmuş kimsenin haberini oku!" (Araf:175)

ALLAHU TEALA CİNLERİ NİÇİN YARATMIŞTIR?

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Ben cinleri de insanları da ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zariyat:56) Bunun manası, cinlerinde insanlar gibi yalnızca ibadet için yaratılmalarımıdır?

Evet cinler ve insanlar (sakaleyn) isteyerek ya da zorla, ibadet için yaratılmışlardır. Fakat Mücahid bu ayetin tefsirinde:"ibadet için" yani, 'beni tanımaları için' demiştir.[28]

İmam Razi şöyle der: "Allahu teala'nın yalanlayanların halini beyan ettikten sonra bu ayeti getirmesinin nedeni; yalnızca ibadet için yaratılmalarına rağmen Allah'a ibadeti terk edenlerin fiillerinin kötülüğünü açıklamak içindir. [29]

İbni kuteybe şöyle der: "Ancak ibadet etmeleri için" yani, beni birlemeleri için." Buradaki ibadetten maksat tevhiddir.[30] İbnul Cevzi şöyle der:"ibadet etmeleri" yani birleyerek ve itaat ile.

İnsanlar, Rableri ile aralarındaki ibadetten sorguya çekilecekleri gibi, aynı şekilde cinlerde, aynı şartlarda ve aynı sorularla sorguya çekilip, kınanma, levmelenme ve boyun

28 Kurtubi: 17/55

29 Tefsirul kebir: 7/685

30 Bunun bir benzeri de Allahu tealanın şu sözünde geçmektedir:"ibadet edenlerin ilki ben olurdum" (Zuhruf: 81) Yani, muvahhidlerin ilkiyim. Ya da tevhid ile ona ibadet edenlerin ilkiyim. Kurtubi ve Taberi tefsirlerine müracaat edilebilir.

eğdirilme ile karşı karşıya kalacaklardır. Orada, Allah'a karşı taksiratları, sapmaları, saptırmaları, yoldan çıkmaları ve çıkarmaları hesap defterlerinde karşılarına çıkacaktır. Orada, ceza görecekleri gibi, aynı şekilde hasenat ve iyiliklerine karşılık, sevapları ile de karşılaşacaklardır.

Ey cin ve insanlar topluluğu, içinizden size ayetlerimizi okuyan, bu gününüzün gelip çatacağını bildirip sizi uyaran peygamberler gelmedi mi? Onlar: "Nefislerimize karşı (kendi aleyhimize) şahitlik ederiz" diyecekler. Hâlbuki dünya hayatı onları aldattı da kendi aleyhlerine kâfir kimseler olduklarına şahit oldular (olacaklar). (Enam:130)

ATEŞTEN YARATILMALARINA RAĞMEN CİNLER ATEŞTE NASIL AZAP GÖRECEKLERDİR?

Cinler de, ya itaatkâr olurlar ya da isyankâr. İtaatkâr olanın alacağı karşılık nedir? İtaatkâr olan cin cennete girecek midir? İsyankâr olan cinlerin varacağı yer neresi olacaktır? Ateşe girecek midir? Ateşe girmesi halinde orada, kendisinin de yaratıldığı ateşten nasıl azap görecektir?

Evet, cinlerden itaatkâr, mü'min, Allah'dan korkan ve ibadete yönelenler olduğu gibi isyankâr, fasık, sapanlar ve saptıranlar da vardır. İtaatkâr cinler; tercih edilen görüşe göre cennete girmeyeceklerdir. Onların sevapları, imanlarının derecesine göre ateşin azabından korunmalarıdır. [31]

İsyankâr cinler ise, cehennem ateşinde azap göreceklerdir.[32]

---

31 Onlar, toprak olacaklardır ve sevapları yalnızca ateşten kurtulma olacaktır. Bu, Ebu Hanife, Leys b. Saad ve onlara muvafakat edenlerin görüşüdür. Şafii ve Malik (rha) ise, mü'min cinlerin de cennete gireceğini söylemiştir.

32 Bu konuda icma olduğu nakledilmiştir.

-Ateşten yaratılmalarına rağmen bunun nasıl böyle olacağı sözünde, hiçbir şekilde bunun böyle olmayacağının bir delili yoktur. Çünkü insan sudan yaratılmıştır ve yine suda boğulmaktadır.

Cinlerin cehenneme girmesinin delili Allahu tealanın şu sözüdür: "Diyecek ki: "Cinlerden ve insanlardan sizden önce geçmiş topluluklarla beraber sizde ateşe girin!" (Araf:38)

Bunun bir benzeri de şu ayettir: "Andolsun ki biz cehennem için cin ve insanlardan çok kimseler yaratmışızdır. (Araf:179)

Yine şu ayet: "Cehennemi bütünü ile cinlerden ve insanlardan elbette dolduracağım."(Secde:13)

Hak teala bizlere bunu haber verdikten sonra, müminler olarak bizlerin, teslim olmaktan başka bir seçeneği olmadığı gibi tam olarak keyfiyetinin nasıl olacağını sorgulamak gibi bir hakkımız da yoktur. Çünkü ahiret halleri dünya hallerinden farklıdır. Hatta Berzah hayatının kanunları ve mikyasları bile ahiret'in ki gibi, mutlak gaip ve bilgi ulaşması imkânsız bir âlemdir. Keyfiyeti ise tamamen bir meçhul ve Allahu tealanın iradesine havale edilmiştir. [33]

Allahu teala cinleri ateşten yaratmıştır. Ve yine, dilerse onları ateş ile azaplandırır. Dilerse de ondan sakındırır. Allahu teala bir şeyi irade ettiği zaman onu engelleyebilecek hiçbir şey yoktur.

Allahu tealanın ateşin maddesinden yakmaya olan kud-

33 Hak teala bizlere Salihlerin sevap alma şekillerini ve tövbe edenleri koruyacağını bildirmemiş olsaydı, bize düşen, haber verdiği kadarına mutlak bir şekilde teslimiyet göstermek olurdu. Bunun nasıl olduğunu tasavvur etmemiz ise bize bırakılmıştır. Bu tasavvurda, içinde şüphe, zan ve ihtimal taşıyan bir iman karışmadığı sürece bir sorun olmayacaktır.

reti, hiçbir zaman Allahu tealanın iradesinden çıkacak değildir. Çünkü ateş onun talimatları ile memurdur. Bundan dolayı, cehennemdeki ateş ehli günahlarda eşit değillerdir. Çünkü onların arasında; masiyetlere boğulanlar olduğu gibi, yalnızca küçük günah işleyenlerde vardır. Ve hepside ateşe gireceklerdir. Fakat acının iğnelemesini ve ateşin yakmasını hissetme tabi olarak eşit olmayacaktır. Hissedilen acılar, cürümlerin, masiyetlerin ve işlenilen günahların derecesine göre olacaktır.

Azabın yeri acıyı hissetme ve ateşin yakmasıdır. Allah subhanehu ve teala sınırsız kudreti ile dilediğini yapmaya kadirdir. Yüce ve azim olan Allah'dan başka güç ve kuvvet sahibi yoktur.

CİNLER DE İSLAM İLE MUHATAPTIR

İslam risaletinin, hem cinleri hem de insanları kapsadığının Kuranı kerimden delili nedir? Ve Müslüman cinler Resulullah (s.a.v) ile nasıl bey'atlaşıyorlardı?

Müslümanlardan olan; Ehlisünnet ve diğer taifeler arasında, İslam risale tinin hem cinleri hem de insanları kapsadığı hususunda her hangi bir ihtilaf yoktur. Bu, ümmetin tüm cumhuru ulemasında ve değişik fırkalarında kabule şayan bir görüş olarak kabul edildiği gibi Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiç kimse de bunu inkâr etmemiştir.

Sahabeler, tabiinler ve tüm İslam imamları, bunu ikrar edip tartışmasız böyle olduğunu kabul etmektedirler.

Sonra Kur'anı kerim'in açık bir şekilde, hem insanlara hem de cinlere meydan okuması, cinlerin İslam ve tevhid ile muhatap olduklarının en iyi delili, en açık karinesi ve en net

kanıtıdır. Yoksa kuranın mükellef olmayan ve kast edilmeyen birisine meydan okuması nasıl düşünülebilir?! Açık bir şekilde meydan okumanın ilan edilmesi, o kimseye beyyine ve deliller ile huccet'in ikame edildiğinin kesin ve net bir kanıtıdır. Kendisine huccetin ikame edildiği kimse ise bu huccetden mesuldür. Zira mükellef olmayan birisine, delil getirilmesi ve sorumlu olmadığı şeylerden mesul tutulması mümkün değildir.

Allahu teala şöyle buyuruyor: " De ki: "Eğer bütün ins ve cin, bu Kuran'ın bir benzerini getirmek üzere toplansa,- onların bir kısmı bir kısmına destekçi olsa bile- bir benzerini getiremezler."(İsra:88) Ayette geçen 'Zahir' kelimesi, yardımcı ve destekçi anlamındadır. Cin suresinde ise şöyle buyurmaktadır. "De ki: "Bana gerçekten şu vahyolundu: Cinlerden bir grup dinleyip de şöyle demişler: Doğrusu biz büyük hayranlık uyandıran bir Kuran dinledik. O gerçeğe ve doğruya yöneltip iletiyor. Bu yüzden ona iman ettik. Bundan böyle Rabbimize hiç kimseyi ortak koşmayacağız."(Cin:1-2) ayette geçen 'nefer' kelimesi, üç ile on kişi arasındaki gruplara kullanılır.

Sonra cinlerin tevhidi ikrar edip en harikulade yönleri ile bunu açık bir biçimde ilan etmeleri, gerçek imanın onların içlerine sirayet ettiğinin ve orada sabitleştiğinin en iyi delilidir. "Elbette Rabbimizin şanı yücedir. O, ne bir eş edinmiştir nede bir çocuk."(Cin:3)

Mücahid (ra) derki: 'ceddu Rabbina': Rabbimizin yüceliği demektir. Katade ise bunu: "onun azameti" şeklinde tefsir etmiştir.

Ahkaf suresinde ise, cinlerin kavimlerini Allah'ı birlemeye ve İslam dinine davetinden bahsedilmektedir. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Hani cinlerden bir kaçını, kuran dinlemek üzere sana yöneltmiştik. Böylece onun huzuruna geldikleri zaman, dediler ki: "kulak verin" sonra bitirilince kendi kavim-

lerine uyarıcılar olarak döndüler. Dediler ki: "Ey kavmimiz, gerçekten biz, Musa'dan sonra indirilen, kendinden öncekileri doğrulayan bir kitap dinledik; hakka ve doğru yola iletmektedir. Ey kavmimiz, Allah'a davet edene icabet edin ve ona iman edin; günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi acı bir azaptan korusun."(Ahkaf:29-31)[34]

Hiçbir akıl, bu cinlerin, kavimlerini ve yakınlarını, kendileri Müslüman ve muvahhid olmadıkları halde İslam'a ve tevhide hatta yakini imanın en yüce derecelerine çağıracağını tasdik edemez. Bu ince manaya imamların imamı, müfessirlerin şeyhi Fahrurrazi dikkat çekmiştir. Allah ona rahmet etsin.

Nebi (a.s) birçok kere cinlerle karşılaşmıştır. Onlara islam'ı sunup kurandan ayetler okumuştur. Onların da buna icabet edip Müslüman olmaları üzerine, onlara hayır duada bulunmuştur.

Sahih-i Buhari de sabit olduğu üzere, Nusaybin taraflarından bazı cinler nebi (a.s)'a elçi heyet olarak gelmişler ve ondan azık istemişlerdir. Oda onlar için Allah'a, geçtikleri her kemikten ve hayvan dışkısından yiyecek bir şeyler bulmaları için dua etmiştir.

Ve o gece onlara Rahman suresini okumuştu. O (s.a.v.) şöyle der: "Cinlerin gecesinde cinlere Rahman suresini okudum. Onların verdiği karşılık sizinkinden daha iyi idi. Ne zaman "Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?" ayetine gelsem "Rabbimiz senin nimetlerinden hiçbir şeyi yalanlamıyoruz. Hamd sana aittir." diyorlardı. İmam

34 Ayeti kerimeler Kureyş müşriklerine gönderme yapmaktadır. Şöyle ki; cinler sadece kuran'ı dinlemeleri ile Müslüman olup tevhidi ikrar etmişler ve kavimlerini buna davet etmişlerdi. Fakat arap müşrikleri hala inatlarında ısrar ediyorlardı. Halbuki İman ve tasdikte cinler gibi olmaları gerekirdi. Bunun benzeri bir açıklama için Kurtubi tefsirine de bakılabilir.

Tirmizide el-Camius sahih adlı eserinde bu hadisi rivayet etmiştir.

İbni Kuteybe'nin zikrettiğine göre Allahu teala'nın, "Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?" ayetini, otuz bir sefer tekrar etmesinin nedeni, nimetlerin çeşit çeşit olmasından ötürüdür.

Son olarak, ayetteki istifhamdan kast edilen; azarlama, kınama, paylama, küfredenin küfrüne ve şirk koşanın şirkine levme yağdırmaktır. Bu kadar nimetler verilen bir kimsenin, nimet veren yüce yaratıcıya iman etmesi en layık olandır.

CİNLERDE FARKLI TÜRLERDEN OLUŞUR

Cinlerde insanlar gibi fırkalar, taifeler ve gruplar halinde midir yoksa onlar, tek bir fırka ve tek bir tür müdür?

Hak subhanehu ve teala bizlere; cinlerin de tamamen insanlar gibi farklı farklı meşreplerden oluştuklarını haber vermiştir. Onlardan bazıları mümin bazıları kâfirdir. Yine onlar arasında da sünnet ehli ve bidat ehli bulunmaktadır. Onlardan bazıları ise (kasit) zalim diğer bazıları ise (muksit) adildir. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Gerçek şu ki, bizden Salih olanlar vardır ve bunun aşağısında olanlar da. Biz türlü türlü yolların fırkaları olmuşuz." (Cin:11)

Ayette geçen "Teraikul kıdet" fırkaların, meşreplerin ve meyillerin farklılığından kinayedir. Allahu teala şöyle buyurmaktadır: "Ve elbette bizden Müslüman olanlar da var, zulmedenlerde. İşte Allaha teslim olanlar, artık onlar gerçeği ve doğruyu araştırıp bulanlardır. Zulmedenler ise, onlarda cehennem için odun olmuşlardır.(Cin:14)

Buraya kadar, yani, Allahu teala'nın "Cehennem için

odun olmuşlardır" ayetine kadar olan kısım, cinlerin sözüdür. Surenin bundan sonra gelen kısmı ise, Allahu teala'nın Resulüne vahyettiği kendi kelamıdır. İttifak ile cumhurun görüşü böyledir.

ALLAHU TEALANIN ŞEYTANLARI YARATMASINDAKİ HİKMET NEDİR?

İnsanları saptıran ve fitneye düşüren şeytanları Allah subhanehu ve teala niçin yaratmıştır? Onların yaratılmalarının ardında bir hikmet var mı dır?

Daha önce Allahu tealanın insanları ve cinleri yalnızca ibadet için yarattıklarını ve ibadetten maksadın da tevhid olduğunu söylemiştik. "Ben insanları ve cinleri yalnızca bana ibadet etmeleri için yarattım." Yani beni ibadette birlemeleri için.

Şeytanın insan için bir düşman, fitneye düşürücü ve saptırıcı olmasına gelince, kuşkusuz şeytanın yaratılışında büyük bir hikmet ve ince bir maksat vardır. Buda, yaratılanların ondan uzaklaşmaları, ona karşı koymaları ve onu def etmeleridir. Yoksa sadrın selametine, niyetin halis olduğuna ve hedefin doğru olduğuna nasıl delil getirilebilir ki?

Öyleyse Allahu teala şeytanı imtihan ve fitne için yaratmıştır. Hâşâ kulunun kendisine olan sevgisini öğrenmek için değil. Çünkü onun ilmi, ezeli ve kadimdir. O, İlmi ile her şeyi ihata etmiştir. Fakat bununla, kulun kendi nefsine karşı ve kıyamet gününde mahlûkatın önünde bir huccet olmasını irade etmiştir.

Allahu tealanın yarattıkları ve kulları için hayır irade etmesi ise, bu açık ve inkâr edilemeyecek bir şeydir. Hiçbir şekilde

cinleri ve insanları yaratması ile çelişmez. Çünkü O, yarattıklarını ve kullarını onlardan sakındırmış ve şeytanlardan kaynaklanan tehlike kaynaklarına işaret etmiştir. Kim Allah'a itaat eder ve müminlerin yolundan yürürse şeytanın tuzaklarından, hilelerinden, gururundan ve süslü göstermelerinden korunur. Çünkü hastalığı yaratan onun ilacını da yaratmıştır ve o ilaca yönlendirip teşvik etmiş ve onun kullanılmasını emretmiştir. İsyankâr ve fasık kimse ise; emrolunduğundan ve onun için güzel kılınanlardan yüz çevirip Allah'ın emrine muhalefet ederek, yasak ve mahzurlu şeyleri işlemektedir. Bu kimse Allahu tealanın, şeytana isyanı emretmesine rağmen onu dost edinir. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Ey ademoğulları şeytan sizleri fitneye düşürmesin" (Araf:27)

Kuranı kerim açık bir şekilde şeytanın insana olan düşmanlığını bildirmiş ve onunla dostluktan şiddetle sakındırmıştır. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Gerçek şu ki, şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman edinin."(Fatır:6)[35]

Kuşkusuz burada açık bir biçimde şeytandan sakındırma vardır. Bu, kulların rabbinden kullarına kuvvetli bir nasihat ve yönlendirmedir. Çünkü şeytan eski ve azılı bir düşmandır. Şeytanın âdemoğluna olan kininin ve düşmanlığının emare ve alametleri ilk olarak Allahu tealanın Âdemoğlunu ona üstün tutması ile baş göstermiştir. Şeytan şu sözleri ile düşmanlığını açığa vurmuştur: "Demişti ki: "Şu bana karşı yücelttiğine bir bak; andolsun, eğer bana kıyamet gününe kadar süre tanırsan, onun soyunu –pek az dışında- kuşkusuz kendime bağlı kılacağım."(İsra:62)

Lanetlenmişin sözünü bir düşün: "onun soyunu kendime

35 Seleften bazıları şöyle derler: "ihsanını gördükten sonra ihsanda bulunana isyan eden, düşmanlığını gördükten sonra da lanetlenmiş olana itaat eden kimse ne tuhaftır."

bağlayacağım" yani onları dilediğim gibi yönlendireceğim. Allah'dan, şeytanın süslü göstermelerinden ve aldatmalarından bizleri korumasını diliyoruz.

ŞEYTANIN HEDEFLERİ VE SÜSLÜ GÖSTERMELERİ

Şeytanın, insanı kandırma ve helaka sürüklemesinin ardındaki hedefleri nelerdir?

Daha önce bahsettiğimiz üzere, şeytan insanın eski bir düşmanıdır. Onun düşmanlığı ve husumeti onda iyice yer etmiştir. Ve bu düşmanlık, göz açıp kapama anı kadar dahi ondan ayrılmaz. Âdemoğlunun hidayetini, istikametini ve yalnızca rabbine ibadetini engellemek için, şeytanın tüm yönelimlerinin ardında kin, kötülük, fesatlık ve art niyet bulunmaktadır.

Kuşkusuz azılı düşman, düşmanı için hayır dilemez. Onun mutluluğundan ve rahatlığından razı olmadığı gibi bilakis onun için şer ve eziyet diler. İşte iblisin âdemoğlundan murat ettiği budur. Çünkü onun tek amacı; onları saptırmak, tehlikeli şeylere sokmak, zarar ve hüsran çukuruna düşürmektir.

Bununla birlikte, itaatkâr, Allah'tan korkan ve ona güvenen mümin bir kul, onun aldatmalarına karşı sağlam bir kalede ve güvenli bir dayanakta olur. Allah'ın velisi olan bir kulu şeytanın aldatması ya da ondan bir şeyler elde etmesi mümkün değildir. Zira Allah'ın velayetinin iblis'in velayeti ile bir arada bulunması mümkün olamaz.

Kim Allah'ın velisi ise iblisin velisi olamaz. Kimde iblise veli olursa Allah'ın velisi olamaz. Kim Allah'tan yardım dilerse, ona yardım eder. Kim de ondan hidayet isterse onu hidayete

erdirir.

Şeytanın tuzakları, kulları avlamak üzere kurulmuştur. Kim kötülüklere karşı nefsini koruma altına almaz ise, avlanmaya müsait hedef haline gelir ve onun avlanılması ve ele geçirilmesi çok kolay olacaktır. Zira iblis'in tuzakları sağlamdır. Ondan ancak Allah'ın yardımına ve lütfüna sıkı sıkıya bağlananlar kurtulabilirler.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Şeytanın misali gibi; çünkü insana inkâr et dedi, inkar edince de: "Gerçek şu ki, ben senden uzağım."dedi.

Şeytanın, sürekli ve durmaksızın, rabbine şirk koşması için insanın ardında dolaşması, bir an bile ondan ayrılmayan bir tutkudur. Bunu, imam Müslim sahihinde, İyad b. Himar'dan rivayet etmiştir: "Nebi (a.s) bir gün hutbesinde şöyle dedi: "Ey insanlar, Allahu teala bana bu günümde sizlere, bana öğrettiği ve sizin bilmediğiniz şeyleri öğretmemi emretti: Kulumun gafil olduğu her şey ona helaldir. Muhakkak ki ben kullarımın hepsini hanifler olarak yarattım. Şeytanlar onlara geldiler de dinlerinden döndürdüler ve hiçbir delil indirmediğim halde bana şirk koşmalarını emrettiler." (Müslim)

Şeytan avını yakalayamayıp cürümlerin en büyüğü ve helaka götürenlerin en tehlikelisi olan şirke sokamadığı zaman onu masiyetlere, günahlara ve şehvetlere sürükleyecektir. Birincisinden kurtulan ikincisine düşecektir.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "O, size yalnızca, kötülüğü, çirkin-hayâsızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder."(Bakara:169)[36]

36 Taberi tefsirine müracaat edilebilir. Şeytanın velilerine emretmesi; Allah'ın helal kıldıklarını haram, haram kıldıklarını ise helal kılması ve Allahu tealanın tabi olunmasını emrettiklerine muhalefeti emretmesidir.

Sonra şeytan Allah'a ibadetten ve onu tevhidden engeller: "Onları saptırmak için mutlaka senin dosdoğru yolunda oturacağım. Sonra muhakkak onlara önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Çoğunu şükredici bulamayacaksın."(Araf:16-17)[37]

İçerisine hiçbir şüphenin, yorumun ya da tahminin giremeyeceği genel kaide şudur: Şeytana yapılan her itaat Allah'a yapılan bir muhalefet ve isyandır.

İsyankâr ve fasık olan insanlar ve cinler aralarında bir sevgi ve dostluk oluşur. Bazen bu sevgi o kadar ileri gider ki ibadet derecesine yükselir. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Ogün onların hepsini bir arada toplayacak, sonra meleklere diyecek ki: "Size tapanlar bunlar mıydı?" Melekler derler ki: "Sen yücesin, bizim velimiz sensin, onlar değil. Hayır onlar cinlere tapıyorlardı."(Sebe:40-41)[38]

Ayetteki istifham müşrikleri kınama ve azarlama içindir. Yine bu cümledeki hitabın meleklere olduğu ve kâfirleri kınamak için geldiği söylenmiştir.

Kuşkusuz cinlerin kışkırtmaları hiçbir zaman durmaz. Bu vazifesini yerine getirmede onun yardımcıları, taraftarları ve destekçileri vardır. "Onlardan güç yetirdiklerini sesinle sarsıntıya uğrat, atlıların ve yayalarınla onların üstüne yaygara kopar. Mallarda ve çocuklarda onlara ortak ol ve onlara çeşitli vaadlerde bulun." Şeytan onlara aldatmadan başka bir şey vaat etmez. (İsra:64)

---

37 İbni Abbas şöyle der: "Kul ile Allahu tealanın rahmeti arasına giremeyeceğinden dolayı üstlerinden gelemez. (taberi tefsirinden)

38 Soru ve cevaptan amaçlanan müşrikleri azarlama ve paylamadır. İmam Taberi şöyle der: "Onların birçoklan cinleri tasdik eder ve onların Allah'ın kızları olduklarını iddia ederlerdi. Allahu teala onların söylediklerinden yüce ve münezzehtir."

Ayette geçen "istefzeze" kelimesi, korkutma anlamındadır. "ricl" ise yaya anlamındadır.

"Mallarda onlara ortak ol" demek masiyetlerde harcamalarını sağlayarak onlara ortak ol demektir. Evlatlarda ortaklık ise zina ile olur.

Yine şeytanın insanlardan olan öyle dostları vardır ki, onun görevini, insanlar arasında şerri yayarak en iyi şekilde yerine getirebilirler. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı veli edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır.(Nisa:119) Yine: "Kâfirlerin velileri ise tağuttur. Onları nurdan karanlıklara çıkarırlar. İşte onlar ateşin halkıdırlar, onda süresiz kalacaklardır."(Bakara:257) Başka bir ayette ise şöyle buyurmaktadır: "Gerçekten şeytanlar sizinle mücadele etmeleri için kendi dostlarına gizli çağrılarda bulunurlar. Onlara itaat ederseniz şüphesiz sizde müşriklersiniz."(Enam:121

KARİN

Bizlerden her insanın bir karin'i (yanındaki şeytanı) olduğunu biliyoruz. Bu karin bazen Müslüman olduğu gibi bazen de Müslüman olmuyor. Karin ve oynadığı rol nedir?

Evet, erkek olsun kadın olsun bizlerden her bir ferdin yanında bir karini vardır. Bu cinlerden bir şeytandır. İmam Müslim'in sahihinde ve imam Ahmed'in Müsnedinde rivayet ettiklerine göre Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Sizlerden her bir kimsenin yanına, cinlerden bir karin ve meleklerden bir karin tevkil edilmiştir. Sahabeler: "Sana da mı ey Allah'ın resulu? Dediler. Resulullah: "Bana da. Ancak Allahu teala onun hakkında bana yardım etti ve Müslüman oldu. Bana hayırdan başka bir şey emretmiyor."(sahihi Müs-

lim:2167) (Müsned imam ahmed:1/385)

Görevlendirilen bu karin, hiçbir zaman görevlendirildiği kimseden ayrılmaz. Aişe (ra)'dan rivayet olunduğuna göre şöyle demiştir: bir gece Nebi (a.s) yanımdan ayrıldı. Bende onu kıskanmıştım. Yanıma geldi, benim ne yaptığımı gördü ve "Neyin var ey Aişe kıskandın mı?"dedi. Bende: Bana ne oluyor ki benim gibi birisi senin gibi birisini kıskanmasın?"dedim. Resulullah: "Şeytanın mı geldi?"dedi. Ben: "Ey Allahın resulu benimle beraber şeytan mı var?"dedim" Resulullah: "Evet" dedi. Ben: "Ey Allah'ın resulu seninle de var mı?" dedim. Resulullah :"Evet, fakat rabbim onun hakkında bana yardım etti ve Müslüman oldu." Dedi.(sahih Müslim:2168)

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Kim Rahman'ın zikrini görmezlikten gelirse, biz ona bir şeytan musallat ederiz. Artık bu, onun ayrılmaz arkadaşıdır.(Zuhruf:36)[39]

Başka bir ayette ise şöyle buyurmaktadır: "Biz onlara yakın arkadaşlar kıldık. Onlarda önlerinde ve arkalarında olanı kendilerine süslediler."(Fussilet:25)[40]

Bundan dolayı insanın, amelinin, güzel, hoş ve makbul olduğunu ya da olmadığını anlaması kolaydır. Nefsinden razı ve hoşnut olan mahzul ve fitneye düşmüştür ya da buna yakın bir durumdadır.

Nefsini itham eden, eksikliklerine yakınıp bunlardan do-

39 "Ya'şu basarahu" demek gözün göremeyecek kadar kararması demektir. Ayetin manası hakkında tercih edilen görüş te budur. Fakat diğerleri "ya'şe" okumuşlardır ki buda kör olma anlamındadır. Bu görüş İkrime ve ibni Abbas'dan naklolunmuştur. Fera ise ayete yüz çevirirse diye yorumlamıştır fakat bu tercihe şayan olmayan bir görüştür.

40 Bu arkadaşları onlara, kötü amellerini, halihazırdaki ve gelecekte işleyecekleri rezillikleri güzel gösterdiler. Onlarda kendilerini ancak Muhsinlerden zannettiler. Bu açıklama için ibni kesir tefsirinin muhtasarına bakılabilir.

layı endişelenen ve korkan kimse ise, rıza ve bağışlanma tarafındadır. Bu kimse hakka ve doğruya daha layık ve hakkında daha ümit var olunan bir kimsedir.

ŞEYTANIN YOLLARI VE GİRİŞ YERLERİ

Şeytanın beşer nefsine yolları ve giriş yerleri vardır. Ondan korunabilmemiz için bu yolları nasıl öğrenebiliriz?

Evet şeytanın insan nefsine girebileceği bir çok girişleri, yolları ve kapıları vardır. Bu yolla sahibine musallat olur ve onu istila eder.

Birincisi azgın ve çirkin olan batılı güzel ve makbul bir surette gösterip nefsi emellere boğmasıdır. O, güzeli çirkin çirkini ise güzel gösterir. Allahu teala şöyle buyuruyor:"De ki: "Amelleri açısından en çok ziyana uğrayanları size haber verelim mi? Onlar o kimselerdir ki, dünya hayatında yaptıkları boşa gitmiştir, üstelik kendilerinin muhakkak iyi yaptıklarını zannederler. (Kehf:103-104)

Başka bir ayette ise: "Muhakkak bunlar, onları doğru yoldan alıkoyarlar ve onlarda kendilerinin hidayette olduklarını sanırlar." (Zuhruf:37)[41]

Bazen şeytan insanın nefsine, yalan vaat, aldatmaca, batıl ve uydurma temennilerle de girebilir. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Şeytan onlara vaatlerde bulunur, olmayacak kuruntulara düşürür. Oysa şeytan onlara kendilerini aldatmaktan başka bir şey vaat etmez." (Nisa:120)

41 Bu, kandırılmaları sebebiyledir. Şöyle ki; hidayet ile sapıklık arasını ayırt edemediklerinden müminlerin yolundan başka yollarda yürürler. Aynı zamanda da, dosdoğru yolda ve hak üzere olmadıkları halde böyle olduklarını zannetmeleri ile vehimler içinde yüzerler.

Şeytanın velilerini, zafer, galibiyet, üstün olma ve rahata kavuşma temennileri ile vaatlerde bulunup insanları aldattıktan sonra onlardan yüz çevirip kınayarak onlara ardını dönmesinin en kuvvetli delili herhalde Allahu tealanın şu ayetidir: "Hani şeytan onlara yaptıklarını süslemiş ve şöyle demişti: "Bugün insanlardan sizi yenebilecek yoktur. Bende muhakkak sizin yardımcınızım." İki ordu birbirini görünce iki topuğu üstüne gerisin geri kaçarak "Benim sizinle hiçbir ilişkim yok. Gerçekten ben sizin göremeyeceklerinizi görüyorum."(Enfal:48)[42] O, aynı şekilde, inkarcı zenginleri de küfürlerini ve inkarlarını daha da artırmaya davet etmektedir. "Şayet rabbime döndürülecek olsam dahi, elbette döneceğim yer itibarı ile bundan daha hayırlısını bulurum."(Kehf:36) Bu kimse büyülenmiş ve kandırılmış bir kimsedir.

Sonra şeytan insanı saptırmak için başka bir yola daha başvurur ki buda, insanı kuşatan unutturmadır. Çoğu kez unutma, -ister dünyevi olsun ister uhrevi- insanın birçok menfaat ve yararları kaçırmasına neden olur. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Eğer şeytan sana unuttururssa, artık hatırladıktan sonra, o zalimler topluluğu ile oturma."(Enam:68) Âdem (a.s) beşerden ilk unutan kimse idi. "Andolsun ki biz daha önce Adem'e vahy etmiştik. Fakat o unuttu. Biz, onu azimli bulmadık."(Taha:115)

Musa (a.s)'ın arkadaşı da balığı unutmasını şeytana dayandırmaktadır: "Gördün mü? O kayaya sığındığımız zaman, doğrusu ben balığı unutmuşum. Onu bana şeytandan başkası unutturmadı."(Kehf:64)

Yusuf b. Yakub (a.s), rüyasını yorumladığı ve serbest bıra-

42 İbni kesir şöyle der: "Allah düşmanı şeytan yalan söyledi. Çünkü, o'da kuvvetinin ve savunmasının olmadığını biliyordu. Son sözlerini ise, melekleri gördüğünde söylemiştir.

kılması ile müjdelediği zindan arkadaşına zindandan çıktıktan sonra tekrar kralın hizmetine döndüğünde krala durumunu bildirmesini söylemişti. Fakat şeytan o insana bunu unutturmuştur. Netice olarak Yusuf (a.s) bu unutmanın bedelini zindan da senelerce kalarak ödemiştir.

Yusuf, iki zindan arkadaşından kurtulacağını bildiği kimseye dedi ki: "Beni efendinin yanında an." Fakat şeytan ona kendisini efendisinin yanında anmasını unutturdu. Bu yüzden daha nice yıllar zindanda kaldı."(Yusuf:42)

Alimler şöyle der: Ayette geçen "bid'a sinin" (nice yıllar) bir ila dokuz sene arasıdır.

Ebu Ubeyde şöyle der: "Bir ila dört sene arasıdır. Şeytanın adama unutturması Allahu tealanın kaderinin dışında bir şey değildir. Eğer Allah bundan başka bir şey irade etmiş olsaydı o olurdu. Ama Yusuf (a.s) yaratıcıya sığınmayı terk edip mahluktan yardım istediğinden dolayı bunu seçmiştir. [43]

Şeytan, sürekli olarak müminleri, askerleri, yardımcıları ve taraftarları ile korkutmaya çalışır. Kuranı kerim şeytanın hilesini, tuzaklarını ve içinin çirkinliğini açığa çıkarmak için bunları bizlere haber vermiştir.

"Bu şeytandır, ancak kendi dostlarını korkutur. Eğer gerçek müminlerseniz, onlardan korkmayın. Benden korkun."(Ali İmran:175)[44] Bahrul muhit'in sahibi şöyle der: Onun vesvesesinden, aldatmasından ve insanın içine tedirginlik salmasından doğduğu için korkutma, şeytana nispet edilmiştir.

43 Bu, bazı müfessirlerin görüşüdür. Denildi ki, Yakub (a.s) yedi sene Bela'da, Yusuf (a.s)da yedi sene zindanda kalmıştır.

44 Ayetin anlamı; "dostları ile sizi korkutuyor"dur. "Kendi katından şiddetli bir azabı bildirmek için"(Kehf:2) yani, "sizleri şiddetli bir azapla korkutmak için" anlamında olan ayette olduğu gibi.

Buradaki şeytandan kast edilen ise "Nuaym b. Mesud eleşcai'dir." Ebu süfyan onu Müslümanları yavaşlatması, güçlerini dağıtması, aralarında korku ve tedirginlik yayması için Medine'ye göndermişti.

Şeytan insanlar arasında içki, kumar, dikili taşlar ve fal okları ile düşmanlık ve buğz oluşturur. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Ey iman edenler, şarap, kumar, putlar ve fal okları, şeytanın pis işlerindendir. Artık bunlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz. Muhakkak şeytan, içki ve kumarla aranıza düşmanlık ve kin bırakmak, sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçtiniz değil mi?"(Maide:90-91)[45]

Sonra, şeytanın en fazla nufuz ettiği kapılardan biride, kuşkusuz sihir ve şeytanlar vasıtası ile sihir öğretmedir. Kuranı kerim insanlara sihir öğrettiklerinden dolayı şeytanları kâfirlikle nitelendirmiştir. Çünkü sihri öğrenme ve öğretme dosdoğru olan yoldan ayrılmadır.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Şeytanların Süleyman'ın mülkü aleyhine uydurdukları şeylere uydular. Halbuki Süleyman kafir olmadı. Fakat o şeytanlar kafir oldular. İnsanlara büyüyü ve Babil'de ki iki meleğe, Harut ve Marut'a indirilen şeyleri öğretiyorlardı. Halbuki o iki melek: "Biz ancak imtihan için gönderilmişiz. Sakın büyü yapıp da küfre girme" demedikçe kimseye büyü öğretmezlerdi. İşte halk ikisinden kendisi ile koca ile karısının arasını ayıracak şeyler öğrenirlerdi. Allahın izni olmadıkça onunla hiçbir kimseye zarar verebilecek değillerdi. Onlar ise kendilerine zarar verecek ve fayda sağlama-

45 Bahr'ın sahibi şöyle der: "Allahu teala içki ve kumarda iki zarar zikretmiştir: Dünyevi ve uhrevi zarar. Dünyevi olana gelince: İçki, şer ve kini uyandırır ve içeni yalnızlığa iter. Kumar ise; kumar oynayan kimse hiçbir şeyi kalmayana kadar kumar oynamasına devam eder. Dini olan zarara gelince: İçki zevkin ve sarhoşluğun verdiği coşku ile zikirden ve namazdan alıkoyar. Kumar ise, ister yensin isterse de mağlup olsun kişiyi Allah'ı zikirden alıkoyar."

yacak şeyleri öğreniyorlardı. Andolsun ki onlar büyüyü satın alan kimsenin ahirette bir nasibi olmadığını muhakkak biliyorlardı. Keşke onlar sihri öğrenmekle kendilerini cidden kötü bir şeye karşılık satmış olduklarını bilmiş olsalardı."(Bakara:102)

CİNLERİN EVLENMELERİ VE ÜREMELERİ

Cinler de evlenip türerler mi? Eğer böyle bir şey varsa bunun delili nedir?

Evet, cinlerde evlenir ve çoğalırlar. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Bunlardan evvel ne bir insanın ne bir cinin asla dokunmadığı.."(Rahman:56) Bu ayetin cinlerinde evlenebileceğinin delili olduğu söylenmiştir. Çünkü ayette geçen "Tams" kelimesi bekareti bozma anlamına gelir. Onlarda bu mümkün olduğuna göre, bu evlenmenin de olduğunun bir delili olur.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Onlar sizin düşmanınızken siz beni bırakıp da onu ve onun soyunu veliler mi ediniyorsunuz?"(Kehf:50) Soyun ve zürriyetin oluşması için evlenmenin, dokunmanın ve ilişkinin olması gereklidir.

Bunun böyle olduğunun başka bir delili ise; alimlerin Allahu tealanın şu ayetinden cinlerinde evlendiğini istinbat etmeleridir: "Yerin bitirdiklerinden, nefislerinden ve bilmedikleri nice şeylerden bütün çiftleri yaratan Allah münezzehtir." (Yasin:36)[46]

Bu Allahu tealanın şu sözünün bir benzeridir: "Her şeyden iki çift yarattık."

46 İbni kuteybe buradaki ezvacdan maksadın cinsler olduğunu söylemiştir. Kurtubi tefsirine bakılabilir.

PEYGAMBER EFENDİMİZ (S.A.V) GÖNDERİLMEDEN EVVEL CİNLERİN PEYGAMBERLERİ

Peygamber efendimiz (s.a.v) gönderilmeden evvel hiç cinlere resul ve peygamber gönderilmiş midir?

Evet selef ve halef olarak İslam ümmetinin âlimleri peygamberimizden önce cinlere insanlardan resuller gönderildiği hususunda icma etmişlerdir. Ve onlara kendilerinden yani, cinlerden hiçbir resul yada nebi gönderilmemiştir. Bu hiç kimsenin karşı çıkmadığı cumhuru ulemanın görüşüdür. Aynı zamanda bu görüş İbni Abbas, İbni Cüreyc, Mücahid, Ebi ubeyde, Kelbi, Vahidi ve diğerlerinden de naklolunmuştur.

Dahhak'a cinler hakkında soruldu: "Resulullah (s.a.v) gönderilmeden önce onların peygamberleri varmıydı?" Dahhak: "Allahu tealanın şu sözünü duymadınız mı?: "Ey cin ve insanlar topluluğu, içinizden size ayetlerimizi okuyan, bu gününüzün gelip çatacağını bildirip sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?" (Enam:130)

Bununla kast edilen; insanlardan ve cinlerden bazı elçilerin "Evet" diyecekleridir. Sonra ibni Hazm ez-zahiri şöyle demiştir: "Muhammed (a.s)'dan önce cinlere insanlardan asla bir peygamber gönderilmemiştir. Daha önceleri peygamberler sadece kendi kavmine gönderilirdi."

İbni Hazm Muhammed (a.s) gönderilmeden evvel cinlerin resullerinin kendi aralarından gönderildiği görüşüne meyil etmiştir.

İbni Abbas, ibni Cureyc, Mücahid ve Ebi Ubeyde gibi seleften bazılarından naklolunduğuna göre; insanlardan olan resuller (a.s), cinlerden bazı kavim ve taifelerin de resuludur. Cinlerin resulleri ise Allah tarafından görevlendirilen resuller

değillerdir. Allahu teala onları yeryüzüne göndermiştir. Onlarda beşerden ve insandan olan Allah'ın resullerinin kelamını işittikten sonra, uyarmak için, cinlerden olan kavimlerine dönmüşlerdir. Bize göre bu görüşlerin en uygunu ve en tercihe şayan olanıdır. En doğrusunu yüce Allah bilir.

CİNLERİN KURANI DİNLEMELERİ

Cinler kuranı nasıl dinliyorlardı ve Resulullah (s.a.v) Allah'ın emirlerini onlara nasıl tebliğ ediyordu?

Cinler kuranı dinliyor, ona iman ediyor ve onu kavimlerine anlatıp onları islama davet ediyorlardı.

Resulullah (s.a.v)'in yolları iyice daralmaya başlamıştı. Sakif kabilesinin durumundan ümit kestikten sonra Taif'ten Mekkey'e dönerken Nahle bölgesine geldi ve o gece orada namaz kıldı. Bu esnada oradan Nusaybin cinlerinden yedi nefer geçmekte idi. Kurana kulak verdiler ve Resulullah (s.a.v) namazını bitirdikten sonra, uyarıcılar olarak kavimlerine geri döndüler. Dinlediklerine iman edip icabet etmişlerdi. Bunun üzerine Allahu teala onların haberini vahiy yolu ile Resulullah (s.a.v) üzerine indirdi: "Hatırla ki cinlerden bir grubu kuran'ı dinlesinler diye sana yöneltmiş idik." (Ahkaf:29)[47]

Bu neferin yedi kişi olduğu söylenmiştir.

Cinler işittikleri üzere sukut etmemişlerdir. Hiç durmadan yakınlarına da işittikleri kuranı duyurmak ve onları islama davet etmek için geri dönmüşlerdir. Bu hadiseyi Allahu teala şu sözleri ile detaylı bir şekilde açıklamaktadır: "Hatırla ki cin-

47 Beydavi ayette geçen "nefer" kelimesinin ondan az kişi anlamına geldiğini söylemiştir. (Haşiyetu tefsir)

lerden bir grubu kuranı dinlesinler diye sana yöneltmiş idik. Onun huzuruna geldiklerinde: "Susup dinleyin" dediler.

Okunması bitirilince de, kavimlerine uyarıcılar olarak döndüler. Dediler ki: Ey kavmimiz, biz Musa'dan sonra indirilmiş olup kendinden öncekileri doğrulayan, hakka ve dosdoğru yola ileten bir kitap dinledik. Ey kavmimiz, Allah'ın davetçisinin çağrısını kabul edin ve ona iman edin, günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi acıklı bir azaptan kurtarsın."(Ahkaf:28-31)

Sonra kavimlerine; tasdik etmemelerinin tehlikesini daha fazla açıklamaya ihtiyaç bırakmayacak bir biçimde anlatıp, dalalete ve küfre düşmekten sakındırmışlardır: "Kim Allah'ın davetçisinin çağrısını kabul etmezse o, yeryüzünde Allah'ı aciz bırakıcı değildir. Onun ondan başka dost ve yardımcıları da olmaz. İşte onlar apaçık bir sapıklık içindedirler."(Ahkaf:32)[48]

Sahihayn'de Buhari ve Müslim'den sabit olduğu üzere, İbni Abbas (ra) şöyle demiştir: Resulullah (s.a.v), ne cinlere kuran okumuştur nede onları görmüştür. Resulullah (s.a.v) ashabından bir grup ile birlikte Ukaz çarşısına giderlerken, şeytanlarla semanın haberi arasına engel konulmuş ve üzerlerine ateşten yıldızlar gönderilmişti. Şeytanlar kavimlerine geri döndüler ve şöyle dediler: "Size ne oluyor." Onlarda: "Bizimle semanın haberi arasına engel konuldu. Ve bize ateşten yıldızlar gönderildi."dediler. Şeytanlar: "Bu ancak yeni olan büyük bir olaydan dolayıdır. Yeryüzünün doğusunu ve batısını dolanın da bakın" dediler. Tuhame bölgesini alan nefer, Nebi (a.s), Ukaz çarşısına giderken Nahle denen yerde konakladıkların-

48 İmam Fahru-r razi Tefsirul kebirde şöyle der: "Onların kavimlerini daveti, ancak ilk olarak kendilerinin imanından ve tasdikinden sonra olmuştur. "Onlar apaçık sapıklık içindedirler" ayeti ise, kuranı işiten cinlerin son sözleri olmuştur." Ayetin tefsiri hakkında Kurtubi ve Taberi tefsirlerine bakılabilir.

da, onun yanına uğradılar. Nebi (a.s) bu esnada ashabına sabah namazını kıldırıyordu. Kuranı duyunca hemen onu dinlemeye başladılar ve "İşte bizimle semanın haberi arasına giren budur" dediler ve kavimlerine geri döndüler. Onlara, ayette geçen "Ey kavmimiz..." sözlerini söylediler. Bunun üzerine Allahu teala resulune "Deki bana şu vahyolundu: cinlerden bir topluluk beni dinlediler.." ayetlerini indirdi.

CİNLERİN AMELLERİNE GÖRE MÜKAFAATLANDIRILMASI

Cinler amellerine göre nasıl sevap ile mükâfatlandırılırlar?

Cinlerin amellerine karşılık mükâfatlandırılmaları hususunda âlimler ihtilaf etmişlerdir. İman ve Salih amellerine karşılık cennete girmeleri ile mükafatlandırılacaklar mı dır? Eğer cennete girmeyeceklerse acaba karşılıkları ne olacaktır? Onlardan, müşrik ve kafir olanların ateşe girmeleri konusunda ise hiçbir şüphe ve ihtilaf yoktur.

İbni hazm ve diğerlerinin naklettiğine göre, Ebu Hanife (rhm) şöyle demiştir: "Cinlerin ateşten kurtulma dışında herhangi bir mükafatları yoktur. Sonra da onlara "Toprak olun" denilir."

İbni Salah (rhm) şöyle der: Muhammed b. Ramazan ezziyad el-maliki'nin arkadaşı ibni Abdul Hakem'den naklolunduğuna göre cinler hakkında "Onların da, amellerine karşılık ahirette bir karşılıkları var mıdır?" diye sorulduğunda şöyle cevap vermiştir: "Evet. Kuranda buna delalet etmektedir. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Herkese işlediklerine göre dereceleri vardır."(Enam:132)

Başka bir ayette ise: "Onlardan önce gelen cinlerden

ve insanlardan ümmetler arasında, onlar üzerine söz hak olmuştur."(Fussilet:25)[49]

Kesin olan şudur ki; cinlerin her birinin ameline göre mükafatları ve cezaları vardır. Eğer hayıra hayır, şerse de şer. Bu kuranı kerimde Allahu tealanın şu sözleri ile ifade edilmektedir: "Gerçekten kimimiz Müslümanlar, kimimiz zalimleriz. Müslüman olmuşlar, işte onlar doğru yolu aramış olanlardır. Zalim olanlara gelince; onlar cehenneme odundurlar." (Cinn:15–16) Bu ayet müşrik cinlerin ateşte azap göreceğine delalet etmektedir.

Ebu şeyh senedi ile ebi Süfyan'dan oda Muğis b. Semmi'den şöyle demiştir: Allahu tealanın yarattığı her şey, sabah ve akşam cehennemin soluk alış verişini duymaktadır. Yalnızca haklarında hesabın ve cezanın hak olduğu insanlar ve cinler hariç. En doğrusunu Allah bilir.

Fussilet suresinde ki şu ayette ise, bu olay, açık ve kesin bir nass ile belirtilmektedir: "Şimdi onlar sabretseler de ateş onların yurdudur."(Fussilet:24)[50]

Mümin cinlerin cennete gireceğini savunanlara gelince; bunlar, imamların cumhuru, ulemanın önde gelenleri ve meşhur büyüklerdir. Bunu, İbni Hazm ez-zahiri "el-Milel" adlı eserinde ibni Ebi Leyla ve Ebu Yusuf'tan nakletmiştir. Sonra bunu savunan alimler, onların cennete girdikten sonraki durumları hakkında da ihtilaf etmişlerdir; insanlarda olduğu gibi yiyip, içip cinsel ilişkiye girecekler midir? Yoksa onların durumu farklımıdır? Bazıları onların cennete girmeyeceğini fakat

49 "Onlar üzerine söz hak olmuştur" yani, azap kelimesi onlara sabit olmuş ve kesinleşmiştir. Buda, onların azgınlaşacağı hakkında kesin hükümdür. Onlardan önce geçen ins ve cinn ümmetlerden kasıt ise, şaki olan ümmetlerdir.

50 Yani, azaba sabretseler de ateş onların varacağı sığınağı ve mekanlarıdır. Ondan ne bir kaçış nede bir kurtuluş vardır.

cennetin girişinde olacaklarını ve onların görmediği yerden insanların onları görebileceğini söylerken, diğer bazıları da, Müslüman cinlerin ne cennete nede cehenneme girmeyeceğini söylemişlerdir.

Başka bir görüş daha vardır ki, bunu da bazı alimler savunmuşlardır: cinler Araf'da olacaklardır. Buna, Müsned'de geçen bir hadisi delil olarak getirmişlerdir.

Fakat önemsenmesi gereken sözün özü, ve kısası; bu meseleye dalmaktan uzak durmaktır. Çünkü bu meseleye derinlemesine girmek öğrenilmesi fayda vermeyen cehaleti ise zarar vermeyen bir şeydir. Yine gaybi olan bu durumlar Allahu tealanın ilmine havale edilmiştir. Dilerse affeder dilerse de azap eder. Kendisinin irade etmiş olduğu yolla Allahu teala günahkârın günahına karşılık dilerse azap eder, bırakırsa da yine lutfu, rahmeti, affı ve mağfireti ile bırakır.

CİNLERİN İNSANLARLA EVLENMELERİ

Cinlerle insanlar arasında evlenmenin mümkünlüğü ve meşruiyeti nedir ve fiilen böyle bir şey gerçekleşmişmidir? Böyle bir şeyin mümkün olması halinde, kitap ve sünnetten bunun delilleri nelerdir?

Aklen ve naklen sabit olduğuna göre cinler kendi aralarında evlenirler. Ulema arasında bu konuda neredeyse hiçbir ihtilaf yoktur.

Fakat ihtilaf olunan tartışma ve cedellerin uzadığı nokta, cinlerin insanlarla ya da insanların cinlerle evlenmesi hususundadır.

İnsanlar ile cinler arasında evliliğin olabileceğini söyleyenler Allahu tealanın şu sözü ile delil getirmişlerdir: "Mallarına

ve evlatlarına ortak ol."(İsra:64)[51] Fukahadan bazıları şöyle der: "insanlar ile cinler arasında evlenme caiz değildir. Sonra tabiinden bazılarının bunu mekruh görmesi böyle bir şeyin mümkün olabileceğinin delilidir. Çünkü İslam şeriatında mümkün olmayan bir şeyin hakkında, caiz ya da caiz değil diye hüküm verilemez.

İnsanlar ile cinlerin evlenmesinin mümkün olamayacağını savunanlar ise mantıki bir delile dayanmaktadırlar. Şöyle ki; cinler ateşten yaratılmıştır. İnsanlar ise dört unsurdan yaratılmıştır. Buna binaen ateş unsuru, insan nutfesinin -ıslak olması sebebi ile- cinin rahminde oluşmasına engeldir. Bununla birlikte ateşin sıcaklığı da buna engeldir. Eğer böyle bir şey mümkün olmuş olsaydı aralarında evlenmelerinin helalliği neticesinde bunun eseri ortaya çıkardı.

İmam Şibli bu görüşü reddederek şöyle demiştir: "Cinler her ne kadar ateşten yaratılmış olsalar da, ateş unsuru üzere kalıcı değillerdir. Tıpkı insanoğlunun toprak unsurundan çıkıp değiştikleri gibi onlarda yemeleri, içmeleri, doğurmaları ve ilişkiye girmeleri ile asıl unsurlarından çıkmışlardır.

İnsanların atasının topraktan yaratıldığı gibi cinlerin atası da ateşten yaratılmıştır. Fakat cinlerin her biri ataları gibi ateşten yaratılmamıştır. Keza insanlardan her biri de ataları gibi topraktan yaratılmamıştır.

Malik b. Enes'e şöyle bir soru sorulmuştur: "Cinlerden bir adam, bizden bir cariye ile evlenmek istiyor. Ve helal yolla olmasını söylüyor?" Malik b. Enes: "Dinen bunda bir beis görmüyorum. Fakat hamile bir kadına "Kocan kim?" diye sorulduğu zaman "cindir" derse bu kerih karşılanan bir durumdur. Ve bunun neticesinde de, İslam da fesat yolları daha fazla

51 Bazı müfessirler şöyle demişlerdir: "Şeytanın insanlara evlatlarda ortaklık etmesi zina iledir." Detaylı bilgi için Taberi tefsirine müracaat ediniz.

artmış olur.

Yine şöyle denmiştir: "Nutfenin rahimde asılı kalmaması ilişkinin mümkün olmamasını gerektirmez. Çünkü nutfenin rahimde asıllı kalmasının mümkün olmaması iki taraftan ilişkinin ve evlenmenin imkaniyetini nefyetmez.[52]

Eğer evlenmenin en önemli hedeflerinden biri nesli çoğaltmak ve bununla diğer ümmetlere karşı övünmek ise –sukunet, sevgi ve rahmeti bir tarafa bırakalım- bu hedefin gerçekleşememesi bile hemen evlenme olayını inkar edebilmek için yeterli değildir. Hak olan ve doğru olan; amaçlananın gerçekleşmemesinin, evlenmenin cevaziyetine ve mümkünlüğüne hiçbir halel getirememesidir.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Ey insanlar, sizi tek bir candan yaratan ve ondan da zevcesini var eden, her ikisinden de birçok erkek ve kadın türeten Rabbinizden korkun. (Nisa:1)

Başka bir ayette ise: "Sizi tek bir candan yaratan ondan da kendisinde sükûn (rahat ve huzur) bulsun diye eşini yaratan O'dur." (Araf:189)

Yine: "Sizin için nefislerinizden kendileri ile sükûn bulacağınız ve aranızda muhabbet ve merhamet kıldığı eşler yaratmış olması da O'nun ayetlerindendir. Muhakkak bunlarda düşünen bir topluluk için ayetler vardır." (Rum:21)

Başka bir ayette ise: "O gökleri ve yerleri yaratandır. Size kendi nefislerinizden eşler yaratmıştır." (Şura:11) Ayeti kerimelerin akışından, cinlerin, bizlerden olmadığından dolayı onların bizlere eş olamayacağı açıkça anlaşılmaktadır. İnsa-

52 Bundan maksat ceninin oluşması için nutfenin rahimde kalmasıdır. Bu görüşü destekleyici olarak küçük kız çocuğu, kısır ve yaşlılarda nutfenin asılı kalması düşünülemez. Keza kısır ve engelli erkekten de böyle bir şey beklenemez. Bununla beraber onlarla yapılan nikah sahih ve meşrudur.

noğlunun evlenmesinin meşruiyet sebebi olan, eşlerin birbirleri ile sükûnet bulmaları cinlerde bulunmadığından dolayı bu caiz değildir. Zira kuşkusuz evlenmenin mübahlığının ve cevaziyetinin illeti, sükûnet, sevgi ve şefkattir. Yine aynı sebep ve aynı illetin bulunmaması ve yok olması, cinlerin insanlarla, insanların da cinlerle evlenmesine mani teşkil etmektedir.

İnsanlar ile cinler arasındaki düşmanlığın eskiden beri var olduğu, ne önünden nede ardından batılın gelmeyeceği açık ve kati naslar ile sabit iken, iki taraf arasında sevgi, şefkat ve sükûnetin oluşması nasıl düşünülebilir? İşte bu aralarındaki saflığın ve temizliğin korunmasını imkânsız hale getiriyor.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Biz de: "Kiminiz kiminize düşman olarak (yeryüzüne) inin" dedik. İmam ibni Kesir şöyle der: Bu da Allahu tealanın ayetlerindendir. Eğer O dişiyi cin ya da hayvan gibi başka bir cinsten yaratmış olsaydı eşler ve diğerleri arasında ülfet olmayacaktı. Hatta nefret oluşacaktı. İşte bu Allahu tealanın insanoğluna rahmetinin tamamındandır. [53]

Ehemmiyetini ve tehlikesini göz önünde bulundurarak İslam şeriatı bu hayati meselede açık ve net davranmıştır. Allahu teala şöyle buyuruyor: "Size helal olan kadınlardan nikâhlayın."(Nisa:3)[54]

Bu, temiz kadınlarla evlenmeyi emreden bir nasstır. Fakat bizler şer'i olarak bunun böyle olduğuna inansak da bu, fiilen böyle bir şeyin olmasına mani değildir. Allahu teala'nın şu ayetinde olduğu gibi: "Kötü kadınlar kötü erkeklere, kötü erkekler kötü kadınlara yakışır. İyi kadınlar iyi erkeklere, temiz

53 Muhtasar ibni Kesir: 3/51

54 Açık olan bu nass gereğince, nikahlanılmasına izin verilenler insanoğlundandır. Böylece bunun dışındakilerin bize eş olamayacaklarını ve onları nikahlama iznimiz olmadığını anlıyoruz.

erkekler temiz kadınlara yakışır."(Nur:26)

Bizler yaşadığımız hayatta ve ortamlarda temiz olan birçok erkeğin temiz olmayan kadınlarla ya da temiz olan bir çok kadının temiz olmayan şerli erkeklerle evlendiklerini görüyoruz. Nassa muhalif olarak cereyan eden bu olaylar hiçbir şekilde naslar ile çelişmemektedir. Çünkü şer'i olarak nass ile belirtilen bir emir, fiilen bu şeyin meydana gelmesine mani değildir.

Emrin vucubiyeti ya da gerçekleşmesinin luzumiyeti, bu şeyin meydana gelmesinin olanaklılığı ve meydana gelmesinin mümkünlüğü ile çelişmez. Buna binaen ayetin manası: Vacip olanın; temiz erkeklerin temiz kadınlar için, temiz kadınların da temiz erkekler için olmasıdır. Ama bu vucubiyet, bunun aksinin ya da zıt tının vuku bulmasına bir mani değildir.

Allahu tealanın "Bunlardan evvel ne bir insanın ne bir cinin asla dokunmadığı" (Rahman:56) ayeti hakkında; bunun ahirette olacağı ve dünyada bilinen bir şey olmadığı da söylenmiştir.

CİNLERİN ŞERRİNİ UZAKLAŞTIRMAK

Cinlerin şerri ve eziyetleri nasıl uzaklaştırılır?

İmam Şibli şöyle der: Cinlerin şerleri on koruma ile def edilebilir. Kısaca bunlar:

1-Allah'a sığınmak.

2-Felak ve Nas surelerini okumak.

3-Ayetel kürsi okumak.

4-Bakara suresinin son ayetlerini okumak.

5-Bakara suresini okumak.

6-Mümin suresinin ilk üç ayetini okumak.

7-Yüz defa "Lailahe illallahu vahdehu la şerike leh, lehul mulku ve lehulhamdu ve huve ala külli şeyin kadir" demek.

8-Çokça zikir yapmak.

9-Abdestli olmak ve namazları artırmak.

10-Yeme, içme, bakma, konuşma ve insanlar arasına karışmayı azaltmak.

Bizler bu on koruyucunun kısaca açıklamalarını ve tafsilatını burada sunmak istiyoruz:

1-Allahu tealaya sığınma:

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Eğer şeytandan bir vesvese seni dürtüp tahrik ederse, hemen Allah'a sığın. Çünkü o işitendir, bilendir."(Fussilet:36)[55]Ve (Araf:200)

Sahih bir hadiste nakledildiğine göre: iki adam peygamber efendimizin yanında birbirlerine sövmüşlerdir. Öyle ki birisinin yüzü kızarmıştır. Nebi (a.s): Ben bir kelime biliyorum ki, eğer onu söylerse hissettiği bu kızgınlık ondan gider: (Euzu billahi mineş-şeytanir racim) Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım.[56]

55 Ayette geçen "nezğuş şeytan"ın anlamı: Şeytanın, vesvesesi, münkeri emretmesi, Salih işlerden nehyetmesi ve iyi şeyleri uzaklaştırmasıdır.

56 Bu hadis, zorbalığın, hiddetin ve başkalarına düşmanlığın kaynağının şeytandan ve onun işlerinden kaynaklandığını tekit etmektedir. Bu hadis Tirmizi'nin"el-Camiu sahih" adlı kitabında geçmektedir. Tirmizi bu hadisin hasen garip olduğunu söylemiştir.

2-Felak ve Nas surelerini okumak:

İmam Tirmizi el-Camiu sahih adlı eserinde, Cüveyri ibni Narsa'dan, oda Ebi Said'den rivayet ettiğine göre şöyle demiştir: Resulullah (s.a.v) cinlerden ve insanların nazarından, Felak ve Nas sureleri inene kadar euzu besmele ile korunurdu. Ne zaman bu iki sure nazil oldu bunlarla korunmaya başladı ve diğerlerini terk etti.

3-Ayetel kürsi okumak:

Sahih Buhari'de, Ebu Hureyre'den rivayet olunan bir hadiste şöyle demektedir: "Resulullah (s.a.v) beni, Ramazan zekatını korumak için görevlendirmişti. Yanıma birisi geldi ve erzakları dağıtmaya başladı. Bende onu yakaladım ve "Seni Resulullah'a (s.a.v) götüreceğim" dedim. (hadisin devamını zikrettikten sonra) o adam şöyle dedi:

"Yatağına sığındığın zaman, Ayetel kursiyi oku. Sabah olana kadar Allahu teala seni koruyacak ve şeytan sana yaklaşamayacaktır." Bunun üzerine Nebi (a.s) şöyle buyurdu: "O bir yalancı olmasına rağmen sana doğru söylemiştir. O şeytandı." [57]

4-Bakara suresinin son ayetleri:

Sahih Buhari'de Ebi Mesud el-Ensari'den rivayet olduğuna göre şöyle demiştir: "Kim geceleyin Bakara suresinin son

57 Bu hadisi Buhari talik olarak rivayet etmiştir:4/250. Ebu Davud: 5050 Tirmizi, Nesai ve ibni Mace sünenlerinde İbni Mesud'dan rivayet etmişlerdir.

iki ayetini okursa ona yeter."[58]

Ebu İsa'nın rivayet ettiğine göre Nebi (a.s) şöyle buyurmuştur: Mahlukat yaratılmadan iki bin sene evvel Allahu teala bir kitap yazmıştır. Ondan iki ayet indirilmiştir ki bunlar Bakara suresinin sonudur. Bunlar bir evde üç gün okunduğu sürece şeytan oraya yaklaşamaz."[59]

Allahu teala şöyle buyuruyor: "O peygamber, kendisine Rabbinden indirilene iman etti. Müminler de. Onların her biri, Allah'a onun meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inandı. peygamberlerinden hiçbirini diğerinden ayırmayız ve "Rabbimiz, dinledik, itaat ettik. Rabbimiz, senden mağfiret dileriz ve dönüş ancak sanadır." Dediler.

Allah hiç kimseye gücünün yeteceğinden başkasını yüklemez. (herkesin) kazandığı (iyilik) kendisine, yaptığı (kötülük)'de onun aleyhinedir. Rabbimiz, unuttuk yahut yanıldıysak bizi sorguya çekme! Rabbimiz, bizden öncekilere yüklediğin gibi üzerimize ağır yükler yükleme! Rabbimiz, güç yetiremeyeceğimiz şeyi bize yükletme! Bizi affet, bize mağfiret buyur! Ve bize merhamet eyle! Sensin bizim Mevlamız (dostumuz, velimiz, koruyucu ve yardımcımız) kâfirler topluluğuna karşı da bize yardım et." (Bakara:285-286)

5-Bakara suresini okumak:

Genel olarak Bakara suresini okumada şeytanın ezasını ve şerrini def etmek için büyük bir yarar ve fayda vardır. Sahih Buhari'de Ebu Hureyre'den rivayet olunan bir hadiste

58 Buhari: 5008-5009
59 Tirmizi, el-Camius-sahih: 2881

Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Evlerinizi kabirlere çevirmeyin. Bakara'nın okunduğu eve şeytan yaklaşamaz."

6-Mümin suresinin ilk iki ayeti:

İmam Tirmizi'nin Abdurrahman b. Ebi Muleyke'den oda Zürare b. Musab'dan, Seleme'den oda Ebu Hureyre'den rivayet ettiğine göre Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Kim sabahladığında Mümin suresini "ileyhil masir" ayetine kadar ve Ayetel kursi'yi okursa, akşam olana kadar onlarla korunur. Kim bunları akşamleyin okursa, sabahlayana kadar onlarla korunur." [60]

7-Yüz defa "lailahe illallahu vahdehu la şerike leh lehül mülkü ve lehül hamdu ve huve ala külli şeyin kadir" demek:

Sahih Buhari de Ebu bekr'in kölesi Semure'den, Ebi Salih'den oda Ebu Hureyre'den rivayet ettiğine göre Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Kim yüz defa "lailahe illallah vahdehu la şerike leh lehul mulku ve lehul hamdu ve huve ala külli şeyin kadir" derse; o kimseye, on köle azat etme sevabı ve yüz hasene yazılır. Yüz günahı silinir. Ve bu onu, akşam olana kadar gün boyunca şeytandan korur. Onun yaptığından daha faziletlisini, ancak bunu ondan daha fazla yapan getirebilir."[61]

---

60 Tirmizi:2879

61 Çünkü kelimeyi tevhid her hayrın anahtarıdır. Onu söyleyene ve hakkını yerine getirene kurtulanlardan olması yeterlidir. Resulullah (s.a.v) şu sözleri ile ümmetine, bunu çokça söylemeyi vasiyet etmiştir: " sizinle onun arasına engel konulmadan 'Lailahe illallah'ı çokça söyleyin" Yine: "Çokça 'Lailahe illallah' deyin ve bunu ölülerinize telkin edin."

Allahu tealanın zikrini artırmak:

Kuşkusuz zikir, dili Allah'ı anmakla ıslatır, kalbi imar eder, hayır yollarını çoğaltır ve güç yetirilemeyen kötülük ve şerleri def eder.

9-Abdest ve namaz:

Bunlar Allah'a yaklaştıran en büyük ibadetlerden ve en yüce itaatlerdendir. İmam Tirmizi Camiu-sahih adlı eserinde Ebu Said el-Hudri'den rivayet ettiğine göre Nebi (a.s) şöyle buyurmuştur: "Dikkat edin, kuşkusuz kızgınlık insanoğlunun kalbinde bir kordur. Gözünün kızarmasını ve şah damarlarının şişmesini görmez misiniz? Kim böyle bir şey hissederse, yere tükürsün."[62]

10-Bakma, konuşma, yeme, içme ve insanlara karışmayı azaltmak:

İmam Ahmed'in naklettiğine göre Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır: "Bakış, şeytanın zehirli oklarından bir oktur. Kim Allah azze ve celle için gözünü sakındırırsa, Allah da ona, huzuruna gelene kadar kalbinde hissedeceği bir hoşnutluk verecektir." [63]

CİNLER SARA HASTALARININ BEDENİNE GİRERMİ?

62 Tirmizi, el-Camiu's sahih: 2324
63 Müsned imam Ahmed

Cinler gerçekten sara hastalarının bedenine girer mi? Girmesi durumunda bunun delili nedir?

Ebu Bekir er-Razi, Muhammed b. Zekeriya, Ebu Ali el-Cübai ve mutezileden bir grup, cinlerin, sara hastalarının bedenine girmesini inkar etmişlerdir. Bu yargılarını, bir cesette iki ruhun bir arada bulunmasının imkansızlığı esası üzerine bina etmişlerdir. İmam Ebul Hasen el-Eşari ise bunlara muhalefet eder ve Allahu teala'nın şu ayeti ile delil getirerek cinin sara hastasının cesedine gireceği sonucuna varmıştır: "Riba yiyenler ancak şeytanın çarpmaktan dolayı kendilerini saraya düşürdüğü kimse gibi kalkarlar."(Bakara:275)

İmam Ahmed b. Hanbel, Eşariye muvafakat ederek cinin saralının bedenine gireceğini kabul etmiştir. Buna delil olarak; insanların, cinlerin dili ile konuştuğunu ve bunun da birbirlerine karışmadan, iç içe girmeden ve kaynaşmadan olmayacağını delil getirmiştir.

Alimlerden bazıları, bizzat saralının hareketlerinin cinin fiilinden olduğunu savunmuştur. Doğal olarak konuştuğu kelamı da. Çünkü her ne kadar konuşan saralı olsa da onu zorlayan ve fiili yaptıran cindir. Fakat -çarpması ve onunla beraber olması- delili ile bunu şeytana nispet etmede nazar (problem)vardır.

Saralıdan duyulan konuşmanın, o kimseye ya da şeytana aitliği hususunda, kesin olarak dayanacağımız her hangi bir delil yoktur. Her ne kadar kelam ona ait olsa da, bu ya onun kesbinden ya da zorunluluğundandır. Bunlardan birisine ise ancak kesin bir delil olması halinde dönülebilir. Buna binaen saralının konuşmasının şeytana nispet edilmesi mecazi olur. Konuşmanın anlamı ise, kelamın sadır olmasıdır. Genel olarak konuşan demek, konuşmanın kendisi ile gerçekleştiği kimsedir. Sözü yapan değil.

Sonra insanın gerçekleştirmiş olduğu konuşma, bazen onun fiilinden ve kesbinden olur. Bazen de buna zorlanır. Daha önce imam Ahmed'in, konuşanın ve hareket edenin cin olduğu hakkındaki sözü geçti. En doğrusunu Allah subhanehu ve teala bilir.

RAMAZAN AYINDA CİNLERİN BAĞLANMASI

Ramazan ayında şeytanlar nasıl bağlanıyorlar? Halbuki bu ayda da, insanların muamele ve davranışlarının bir çoğuna şeytanlar karışmakta ve müdahale etmektedir. Ve yine, işlenilen günahlar ve şeytani olaylar bu ayda durmamaktadır. Öyleyse bu şeytanların bağlanması ile nasıl uyuşmaktadır?

Evet, doğru olan ve doğrulanan peygamberimizin haber verdiği üzere, şeytanlar Ramazan ayında bağlanır: "Ramazan'ın ilk gecesi olduğunda şeytanlar ve azgın cinler bağlanır. Cehennemin kapıları kapatılır. Cennetin kapıları açılır ve ondan hiçbir kapı kapalı kalmaz. Ve bir münadi seslenir: "Ey hayrı arayan, hayırlara yönel. Ey şerri arayan şerden geri dur." Allah için, ateşten azat edecekleri vardır. Ve bu her gece olacaktır."[64]

Müslim'in sahihinde Ebu Hureyre'den merfu olarak rivayet ettiği hadiste ise: "Ramazan ayı geldiğinde, cennetin kapıları açılır, cehennemin kapıları kapatılır ve şeytanlar bağlanır."

Başka bir rivayette ise: "Ramazan geldiğinde rahmet kapıları açılır, cehennem kapıları kapatılır ve şeytanlar zincirlere vurulur."

64 Tirmizi el-Camiu sahih'de rivayet etmiştir. (Hadis no:682) Yine İbni Mace Sünen'inde Ebu Hureyre hadisinden rivayet etmiştir. (Hadis no:1642)

Şeytanların bağlanmasından; Ramazan ayında hareketini engellemek ve faalliğini sınırlamak için zincire vurulması ve hapsedilmesi kast edilmiştir.

Hadiste geçen "safede" kelimesi bağ anlamına gelir. Yine esiri bağlamada kullanılan kelepçe, pranga ve bukağı anlamına da gelir. Genel olarak "asfad" kelepçe türüne denir.

Fakat Ramazanın ortasında insanlardan, şeriatın hudutlarının dışında ve olması gerektiğinden farklı olarak sadır olan bazı tasarrufların ve hal ve hareketlerin ortaya çıkması, şeytanlardan ve azgın cinlerden değil, insi olan şeytanlardandır. Hadiste varid olan nass ise, sadece şeytanlar, azgın ve fasık olan cinlerle sınırlıdır. Yoksa onunla insi şeytanlar kast edilmemektedir. Bunlar, uzunca beraberlikleri, iç içe geçmeleri ve birbirlerine karışmaları neticesinde tasarruf ve hallerinde şeytanları andırmakta ve onlara benzemektedirler. Bundan dolayı da onlardan sadır olan tasarruflar tıpkı cinni şeytanların tasarruflarına benzemektedir. Çünkü bu durumda insi şeytanlar, cinni şeytanlar da asıl olan bir yapıya dönüşmüşlerdir.

CİNLERE İBADET EDEN İNSANLAR

"cinlere ibadet eden bazı insanlar vardır" sözünün doğruluk payı nedir?

Daha önceleri cinlere ibadet eden bir grup insan bulunuyordu. Sonra bu cinler Allah'a şirk koşulmasını tamamıyla reddeden muvahhid birer Müslüman oldular. Fakat bu müşrikler şirklerinde devam ederek Müslüman olmalarından sonra bile cinlere ibadete devam ettiler. Bunun üzerine Allahu tealanın şu ayeti nazil oldu: "Deki onu bırakıp boş yere ilah diye zannettiklerinizi çağırın. Onlar üzerinizdeki sıkıntıyı gideremeye-

cekleri gibi değiştiremezler de. Onların o tapındıkları da rablerine hangisi daha yakın olacak diye yol ararlar."(isra:57)[65] Bu ayetin bir grup cine ibadet eden bazı Araplar hakkında nazil olduğu söylenmiştir. Cinler Müslüman olmuşlardır fakat insanlar bilmeden ibadetlerine devam ettiler. En doğrusunu yüce Allah bilir.

CİNLERİN PEYGAMBERİMİZİN BİSETNİ HABER VERMESİ

Nebi (a.s) gönderilmeden önce cinler onun gönderileceğini biliyorlar mıydı?

O zamanlar peygamber efendimizin gönderilmesinin yaklaştığına işaret eden alametler bulunmaktaydı. Ve bunu Yahudi hahamları, Hristiyan kahinleri ve mukaddes kitapların alimleri çok iyi biliyorlardı.

Zübeyir b. Bekre ve diğerlerinin aktardığına göre: "iblis, İsa (a.s)'dan önce semalarda dolaşabiliyordu. Ne zaman o doğdu ve peygamber olarak gönderildi, üç semadan engellendi. Peygamber efendimiz (s.a.v) doğunca da, bütün semalardan engellendi ve şeytanlar yıldızlarla taşlandılar."

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Gerçekten biz göğe doğru yükselmek istedik de onun güçlü bekçilerle ve alevli ateşlerle doldurulmuş olduğunu gördük."(Cin:8) Peygamber efendimiz (s.a.v) gönderilmeden önce cinler semanın haberini çalmak ve duymak sonrada, onları kâhinlere taşımak için semanın

65 Hadisi imam Ahmed müsned'inde tahric etmiştir. Yine bunun bir benzeri de kuranın kerimin şu ayetinde varid olmuştur: "Diyecekler ki: "Tenzih ederiz seni! Bizim velimiz onlar değil, sensin. Aksine onlar cinlere ibadet ediyorlardı. Bunların çoğu onlara inanıyorlardı."(Sebe:41)

kapılarını zorluyorlardı.

Cinler semayı bir anda sıkı bir şekilde korumalı ve yıldızlarla bulunca hayretlere düştüler. Bu daha öncekinden farklı olan yeni bir durumdu. Şöyle ki, daha önceleri semanın kapıları onlara açıktı ve herhangi bir engel de yoktu. Bu durumda cinler şöyle dediler: "Doğrusu biz yerde bulunanlar için şer mi murad edildi yoksa Rableri onlar hakkında hayır mı murad etti, bilmiyoruz."(Cin:10)

Resulullah (s.a.v)'i kuran okuyarak gördüklerinde yeni gelen ve ona indirilen şeyin semanın korunmasının sebebi olduğunu anladılar ve hemen Müslüman oldular. Yıldızların şeytanları kovmak için yayılmaları peygmaber efendimizin bisetinin bir müjdesi ve habercisi olmuştur. Allahu teala şöyle buyuruyor: Andolsun biz dünya semasını kandillerle süsledik; onları şeytanlara atış tanesi yaptık."(Mülk:5)[66] Yani şeytanlar için gözetleyici ve yakıcı taşlar kıldık.

CİNLER BEDİR KISSASINI HABER VERMİŞTİR

Cinlerin Bedir kıssasını haber vermeleri doğrumudur?

İmam Şibli "Akamul mercan fi ahkamul can" adlı kapsamlı eserinde şunları nakletmiştir: Kasım b. Sabit'in "Delail'de" zikrettiğine göre kureyşliler bedire yöneldiğinde Müslümanların zafer kazandığı gün bir cinin bağırma sesi duyulmuştur. O, şahsı görülmeden en yüksek sesi ile şöyle diyordu:

Hanif dinine bağlı olanlar bedri ziyaret ettiler.

66 Yıldızların üç faydadan ötürü yaratıldığı söylenmiştir: Semanın süsü, şeytanları taşlama ve karada ve denizde yol göstermek için. Kurtubi de, katade'nin sözüne bakılabilir.

Onlarla Kisra ve Kayser'in direkleri yıkılacaktır.

Lui'den erkeklerle kapışıp onları dağıtmışlardır.

Toprak üstünde çıplak ayak gezen özgürler.

Muhammed'in düşmanı olanlara ne yazık.

Onlar doğru yoldan sapmış ve şaşkınlardır.

Orada bulunan haniflerden biri, ne olduğunu sorunca, hanif olan İbrahim'in dininden olduğunu iddia eden Muhammed ve ashabı olduğunu söylediler. Daha sonra fazla sürmeden kesin haber ulaştı. En doğrusunu Allah bilir.

CİNLERİN SAAD B. UBADE'NİN ÖLÜMÜNÜ HABER VERMESİ

Saad b. Ubade'yi öldürenlerin cinler olduğu ve yine onların onun ölümünü haber vermeleri doğrumudur?

Evet, Saad b. Ubade'yi öldürenlerin cinler olduğu söylenmiştir. İmam Şibli "Akamul mercan fi ahkamul can" adlı kitabında bunu nakletmiştir. İbni cüreyc'in Ata'dan naklettiğine göre şöyle demiştir: cinlerin Saad b. Ubade[67] hakkında şöyle dediğini duydum:

Hazrecin efendisi Saad b. Ubadeyi öldürdük.

İki ok attık ki, kalbinden hiç şaşmadı.

Sonra, Aklama b. Safvan ve Harb b. Ümeyye'nin de cinler tarafından öldürüldüğü zikredilmiştir. En doğrusunu Allah subhanehu ve teala bilir.

67 Saad b. Ubade: Yetmiş ensar ile Akabe beyatinde bulunan büyük sahabilerdendir. Uhud ve hendek savaşlarına da katılmıştır.

MUTLAK GAYB VE SINIRLI GAYB

Cinler hakikat olarak gaybi bilebilirler mi?

Gayb iki çeşittir: mutlak gayb ve sınırlı gayb.

Mutlak gaybı, Allah subhanehu ve tealadan başkası bilemez. Yarattıklarından ne cinler ne insanlar nede başkaları hiç kimse ona muttali olamaz. Zira mutlak gayb; ilmini kendine sakladığı ve mahlûkatından engellediğidir. Onun ne genelinden nede detaylarından hiç kimse haberdar olamaz.

Allahu teala şöyle buyuruyor: "Saatin ilmi muhakkak Allah'ın indindedir. Yağmuru o indirir. Rahimlerde olanı o bilir. Hiçbir kimse yarın ne kazanacağını bilemez. Hiçbir nefiste hangi yerde öleceğini bilemez. Muhakkak Allah her şeyi bilendir, her şeyden haberdardır."(Lokman:34)[68]

İşte bunlar Allahu tealanın ilmini kendine sakladığı ve yarattıklarından engellediği gaybın beş anahtarıdır.

Cinler ise ancak bazı insanların bilip bazılarının bilemeyeceği sınırlı olan gaybi bilebilirler.

Mutlak olan gaybe ise yaklaşmaya bile güç yetiremezler. Cinler, onu bilmeme ve cehalette tıpkı insanlar gibidir. Onlar ondan engellenmiştir. Oda onlardan.

Bundan dolayı İbni teymiyye, cinlerin haber verdiğini tasdik etmek ve onlara saygı gösterme üzere cinlere soru soranlara, haramlık fetvasını vermiştir. Sahih-i Buhari'de Muaviye b. Hakem'den sabit olduğu üzere şöyle demiştir: Nebi (a.s)'a

68 Sahih bir hadiste şöyle buyrulmaktadır: "Gaybin anahtarları beştir. Allah'tan başka hiçbir kimse onları bilemez" dedi ve bu ayeti okudu. Bu hadisi Buhari tahriç etmiştir.

"Bizden bazı kimseler kâhinlere gidiyor? Denilince "onlara gitmesinler" demiştir.

Sahih Müslimde ise şöyle geçmektedir: "Kim bir kâhine gider ve ona bir şey sorarsa, o kimsenin kırk gün namazı kabul olunmaz."

CİNLERİN ABDULLAH B. CUDAN'IN ÖLÜMÜNÜ HABER VERMESİ

Cinlerin Abdullah b. Cudan'ın ölümünü haber verdiği varid olmuştur. Orada neler söylemişlerdir?

Abdullah b. Ubeyd şöyle der: Bana, babam Hişam b. Muhammed'den rivayet etti. Şöyle der: Bana Mekke'nin yaşlılarından bir şeyh, oda Beni Abduddar'ın müttefiki olan Aşa b. İlyas'tan bildirdiğine göre şöyle demiştir: Kureyş'ten bazı kimseler ile Şam'a gitmek için sefere çıkmıştık. Yolda Avf vadisi denilen bir yerde konakladık. Geceyi orada geçirmeye karar verdik ve ben o gece, şu beyitleri söyleyen kimsenin sesi ile uyandım:

Fehr oğullarının bereketli abidi öldü.

Cömert, şerefli, soylu ve övünülecek oğlu.

Kendi kendime " Vallahi ona cevap vereceğim dedim" ve şöyle seslendim:

Ey şerefli ve cömert kimsenin ölümünü haber veren

Fehir oğullarından bize ölümünü haber verdiğin de kimdir?

Şöyle dedi:

Bereketin kardeşi Cud'an b. Ömer'in ölümünü haber ver-

dim

Şerefli bir soya sahip ve itibarlı birinin..

Ben:

Ömrüme ant olsun ki, sen öyle bir efendiyi andın ki

Onun Nadir'in çocuklarına iyilikleri maruftur.

Şöyle dedi:

Zemzem ile haceru'l esvedin arasında ona ağıt yakarak

Yüzlerini yolan kadınların yanından geçtim.

Ben:

Ne zaman? Daha Cuma günü onunla beraberdim.

Bu ayın ilk dokuzuncu gününde

Şöyle dedi:

Tam olarak üç gün önce öldü.

Gece ile beraber ya da gecede veya sabahın ilk aydınlıklarında.

Arkadaşlarım da uyandı ve "Sen kiminle konuşuyorsun?" dediler. Ben de: Şu bağıran Abdullah b. Cud'an'ın öldüğünü haber veriyor."dedim. Onlar: Vallahi eğer şerefli, izzetli ve hakkıyla mal sahibi biri kalmışsa bu Abdullah b. Cud'an'dır. Bunun üzerine bağıran şöyle dedi:

Günlerin, hiçbir azizi bırakmadığını görüyorum

İzzetinden dolayı. Nede bir zelili..

Ben:

Ne insanlardan ne cinlerden kimseyi bırakmıyor

Ne hüzünlüleri nede yumuşak huyluları..

Devamla şöyle der: "O gece istişare ettik ve Mekke'ye geri döndüğümüzde söylediği gibi, onun öldüğünü gördük."

Sahih müslimde geçtiği üzere Hz. Aişe (ra) Resulullah (s.a.v)'e şöyle dedi: "İbni Cu'dan miskinlere yemek yedirir ve misafir ağırlardı. Kıyamet günü, bunlar ona yarar sağlayacak mıdır?" Resulullah (s.a.v): Hayır. Çünkü o hiçbir gün rabbim kıyamet günü hatalarımı bağışla dememiştir." Dedi.

SONUÇ

Bu kitap, cinler ve yapıları hakkında sorulan bir takım sorulardan oluşmaktadır. Kuşkusuz onlar da, insanlar gibi yaratık ve başlı başına bir âlemdir. Bizim gibi mükellef ve İslam şeriatı ile muhataptırlar. Onların arasında da mümin olanlar ve kâfir olanlar bulunmaktadır. Cinler, Salih amellerine karşılık sevap alacaklardır. Aynı şekilde aşırılıklarının cezasını da göreceklerdir. Onlardan müşrik ve kâfir olanlar; şirk koşmalarına ve işlediklerine karşılık olarak, hesaba çekilecekler ve cehennemin odunu olacaklardır.

Cinlerden dalalette olanlar ve saptırdıkları insanlar, yaptıklarına karşılık olarak cehennem ateşi ile cezalandırılacaklardır.

Allahu tealdan, bizleri onlardan korumasını, yakarışlarımızı kabul buyurması ile zafiyetlerimize rahmetle yaklaşmasını, bizi affetmesini ve Salihlerle beraber, kalınacak darda bir araya getirmesini diliyoruz. Kuşkusuz O, kendisinden her hayrın umulduğu ve istendiğidir. O, tüm noksanlıklardan münezzehtir ve yücedir. O bize yeter ne güzel vekildir. İzzet sahibi olan rabbin onların niteleye geldiklerinden münezzehtir. Gönderilmiş peygamberlere selam olsun. Âlemlerin Rabbi olan Allah'a da hamd olsun.

ES-SEYYİD CEMİLİ

KİTABTA ESAS ALINAN KAYNAKLAR

Kuranı kerim

Tefsirul kurtubi

Tefsiru taberi

Tefsiru fahrur razi

Tefsirul keşşaf: zamahşeri

Et-teshil li ulumittenzil: ibni cevzi

Tefsirul celaleyn bi haşiyeti savi

Ed-durrul mensur fi tefsiri bil mesur: suyuti

Zadul mesir: ibni cevzi

El –bahrul muhid: ebi hayan

Lisanul arab: ibni manzur

Ettabakatul kubra: ibni saad

Sahih buhari

Sahih Müslim

El-camiu sahih: tirmizi

Sunen ebu davud

Sunen ibni maceh

Sunen nesai

Musned imam ahmed b. Hanbel

Mustedrekul hakim

Ahkamul can: şibli

Mecmuul fetave: ibni teymiyye

CİNLER ALEMİ

İslam risaleti insanların ve cinlerin tümüne gelmiştir.Bundan dolayı, cinler de İslam daveti ile muhataptırlar. Bunu hiçbir Müslüman inkâr edemez. Hatta - kuşatıldığı gariplikler ve acayipliklerle - onların yaşamış oldukları geniş aleme itiraz edenin, karşısında duramayacağı belirleyici naslar, açık ve kesin deliller bulunmaktadır. Tarih boyunca cinlerin varlığı ve cinlerin insanlarla olan münasebeti hep merak edilmiştir.Kur'an ve sahih hadislerden yola çıkarak hazırlanan bu eserden merak edilen bir çok sorulara cevap bulabilirsiniz...

KARINCA & POLEN YAYINEVİ
Soğan Ağa Camii sk. Büyük Tulumba Çıkmazı
Beyem Han No:5 / 25 Beyazıt / İSTANBUL
Tel : 0212 638 69 19 Fax : 0212 516 42 44

POLEN

www.karincakitap.net